

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

Modelo MD75PRO01

Programación de piano

Curso 2019-20

ÍNDICE:

1. Introducción e finalidade das ensinanzas elementais e profesionais de música.	3
2. Metodoloxía.....	3
3. Atención a diversidade.....	4
4. Temas transversais	4
Educación en valores	
Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación, TIC'S	
5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	6
6. <u>Secuenciación dos cursos</u>.....	6
-Obxectivos	
-Contidos e contidos mínimos	
-Recursos didácticos. Repertorio	
-Avaliación:	
 Criterios	
 Procedementos de avaliación	
 Criterios de cuantificación e calibración	
 Perda da avaliación continua	
 Medidas de recuperación	
-Ampliación de matrícula	
-Atención a diversidade	
7. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica.....	83
8. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento.....	83
9. A clase colectiva.....	84
10. Anexos.....	104
Probas de acceso.....	104
Premios fin de grao.....	115

Introdución.

A lei orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación, establece no seu artigo 45 que as ensinanzas artísticas teñen coma finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música.

Grao elemental:

No artigo 48 preceptúa que as ensinanzas elementais de música terán as características e a organización que as administracións educativas determinen.

Ditas características veñen ditadas no posterior decreto de 27 de setembro de 2007.

A finalidade do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

Grao profesional: A lei orgánica 2/2006 de 3 de maio, establece no seo artigo 6.2 que o goberno fixará, en relación cos obxectivos, as competencias básicas, os contidos e os criterios de avaliación, os aspectos básicos do currículo que contiñan as ensinanzas mínimas. Asemade, a citada lei orgánica no capítulo VI do título I, fixa as características básicas das ensinanzas profesionais de música, dentro das ensinanzas artísticas. A **presente programación** da concreción a dito decreto de aula, e será o documento polo que se desenvolvan os diversos parámetros do traballo de aula dos docentes deste **departamento de tecla**, no Conservatorio Profesional de Música de A Coruña no curso **2018-2019**. A finalidade do grao elemental é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión adquira a calidade necesaria que permita acceder ao grao profesional. O grao profesional ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade a garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizada e preparatoria para estudos posteriores.

Metodoloxía

A base metodolóxica dos ensinamentos artísticos instrumentais, é a do método individualizado: as estratexias pedagóxicas deben ser flexibles e estruturadas de forma independente para cada alumno, de acordo coas súas características físicas, psíquicas, artísticas etc. Se os

obxectivos e contido básicos son comúns, os métodos para alcanzalos deben ser deseñados en función da individualidade de cada alumno, e modificados de forma permanente para tentar desenvolver o potencial de cada alumno no seu máis alto grao, desde un punto de vista instrumental, creativo e artístico.

Atención a diversidade

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio alto, cunha grande capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretenemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico, que ofrezan unha gama ampla de actividades didácticas que respondan os diferentes graos de aprendizaxe.
2. Variacións da metodoloxía para adaptala ás necesidades de cada alumno.
3. Propoñer actividades de traballo diferenciadas. O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.
4. Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.
5. Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente.

A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respectar os mínimos esixibles fixados na programación.

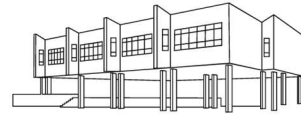
Temas Transversais

Educación en valores

A educación no ámbito musical non debe acabar no simple feito do desenvolvemento de destrezas técnicas e un desenrolo da sensibilidade musical. Para unha formación integral do alumnado tamén é importante o tratamento de contidos transversais. Estes contidos que responden á realidade da vida cotiá no ámbito social son esencialmente de carácter actitudinal e representan uns elementos educativos básicos que deben incorporarse nas diferentes áreas co fin de conseguir unha plena integración do alumnado na sociedade actual. O tratamento destes contidos debe espertar no alumnado una especial sensibilidade cara a dita realidade. O carácter participativo e colaborador da práctica musical, facilita a incorporación destes temas ao aula especialmente na práctica de conxunto. Temas como a igualdade de oportunidades entre sexos, o derrube das barreiras raciais, a educación para a saúde, compromiso co medio ambiente ou educación para a paz poderán ser incorporados tanto na clase individual como na de conxunto.

Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's).

A irrupción das tecnoloxías da información e da comunicación na nosa vida cotiá é cada día mais patente, a súa utilización esténdese ata ámbitos insospeitados. O estudo da música nos conservatorios cingúese, na maioría dos casos, á práctica interpretativa empregando instrumentos tradicionais. Incluso nestas circunstancias que a priori poden parecer pouco dadas ao uso das TIC's pódense empregar co fin de complementar e facilitar o proceso de ensinanza-aprendizaxe. O uso de materiais audiovisuais relacionados ca materia xa non é unha novidade nos tempos que corren, especialmente dende a aparición de plataformas dixitais como YouTube, Vimeo, Spotify, etc. Estas plataformas unidas á compartición masiva de material audiovisual facilita o seu uso no aula para a exemplificación das posibilidades sonoras e técnicas dos instrumentos e a exploración de diferentes posibilidades interpretativas ante un mesmo texto musical. Por outro lado a facilidade de xerar dito material con ferramentas cada vez máis accesibles (videocámaras, gravadoras, tablets, teléfonos, etc) permite analizar no aula as propias actuacións ou interpretacións e así aportar un maior grado de obxectividade á percepción de si mesmo que ten o alumno. O

material en formato electrónico (partituras, textos, etc.) tamén será útil no desenvolvemento das diferentes actividades da materia xa que facilita a rápida distribución do mesmo entre o alumnado así como o seu rápido acceso no aula no caso de dispoñer dos dispositivos correspondentes. As plataformas de almacenamento como Dropbox o GoogleDrive permiten a creación de espazos de compartición de material electrónico para os alumnos que poden ser controlados polo profesor. Os motores de busca tamén serán de gran utilidade especialmente á hora de recompilar información referente ao propio instrumento, obras, compositores, etc. O uso de todos os materiais relacionados coas TIC's empregados no aula debe respectar en todo momento as leis distribución e da propiedade intelectual dos mesmos.

Actividades culturais de de promoción.

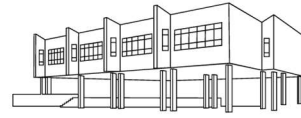
Cada profesor programará unha audición de alumnos en cada trimestre. A asistencia a estas audicións sería recomendable para todos os alumnos matriculados na especialidade. No presente curso, tendo en conta as dificultades tanto de orzamento como organizativas o departamento non proporá ningún tipo de curso ou clase maxistral. Ao longo do curso, poderanse programar clases abertas, audicións de clase e audicións colectivas, si os criterios pedagóxicos do departamento estímalo oportuno.

Secuenciación dos cursos:

Grao elemental 1º curso

O deseño dos currículos dos Graos Elemental e Medio dun ensino instrumental ha de cubrir o período de formación máis decisivo da educación dun intérprete. No caso do piano, tanto o carácter de solista que é propio do instrumento como o abundante repertorio de gran factura que esixe o seu estudo, fan aínda máis palpable a evidencia desta afirmación.

O Grao Elemental parte da base incuestionable de que a idade á que normalmente se realiza é moi temprá, iso leva a dificultade de adaptar as programacións a uns alumnos nos que xoga menos a consciencia e máis a capacidade imitativa. As moitas horas de práctica necesarias para adquirir as mínimas capacidades e destrezas esixibles neste niveis, deben racionalizarse tratando de presentar textos atractivos que estimulen o coñecemento da linguaxe musical dun modo natural, que se apoiem na importancia da memoria e que aprendan a desmitificar a actuación e público. Aprender a ler correctamente a partitura, prestando atención a cada un dos signos e indicacións que nela aparecen, é un hábito que

debe adquirirse nesta etapa. Cultivar o gusto polo traballo ben feito, por unha execución de calidade, esteticamente coherente e tecnicamente correcta, é un obxectivo irrenunciable dende o primeiro momento da formación pianística.

A finalidade do **grao elemental** é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade necesaria que permita acceder ao grao profesional.

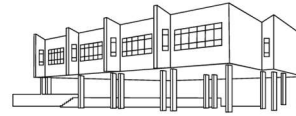
Obxectivos

Grao elemental:

- Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas.
- Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar música de diferentes épocas e estilos, gozar con ela e enriquecer as propias posibilidades de comunicación e de realización persoal.
- Coñecer e valorar a importancia da respiración e o dominio do propio corpo no desenvolvemento da técnica instrumental.
- Relacionar os coñecementos musicais coas características da escritura e da literatura do instrumento, coa finalidade de adquirir as bases que permitan desenvolver a interpretación musical.
- Interpretar en público, con seguridade en si mesmo, para vivir a música como medio de comunicación
- Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos.
- Ser consciente do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse e ser crítico. Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.
- Ser consciente da importancia dunha escoita activa.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral e do galego en particular, como medio do enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

Obxectivos do curso

- Lograr unha posición correcta ao piano.
- Lograr un aproveitamento adecuado das clases semanais: actitude, comportamento, regularidade no estudo.

- Explorar e recoñecer as posibilidades sonoras do piano.
- Adquirir os movementos básicos da técnica pianística.
- Adquirir sentido del pulso y ritmo básicos. Fluidez na lectura básica.
- Interpretar un repertorio con carácter e estilo adecuados.
- Tocar en público.
- Iniciar e desenvolver un hábito de estudo diario.
- Alcanzar certo grado de autonomía no estudo.

Contidos

- Consecución dunha correcta posición ante o teclado.
- Lectura nas claves de sol e fa en 4ª.
- Adquisición dun sentido do pulso e ritmo básicos.
- Recoñecemento dos principais signos de dinámica.
- Recoñecemento dos principais signos de agogia.
- Coñecemento da numeración correspondente a dixitación.
- Diferencia do picado e legato.
- Inicio na práctica dos pedais.
- Realización dos primeiros exercicios de memorización.
- Participación en audicións públicas.

Contidos mínimos.

- O alumno interpretará de **memoria como mínimo 2 obras**. O número total de obras do programa será determinadas polo profesor.

O alumno tocará polo menos unha vez en público durante o curso, sempre coa autorización previa do profesor, actividade que forma parte do proceso de avaliación.

Recursos didácticos

Para o cumprimento da programación de cada curso, o profesor poderá utilizar o material didáctico que estime oportuno.

Lista de obras *orientativa* do nivel esixido

Importante:

Poderán interpretarse outras obras de equivalente dificultade.

1º Grao elemental

- O Piano, Tchokov-Gemiu.

- Cadernos de Adiana, García Abril.
- Cantos de España, Nomar.
- Piano básico Niveis 1 e 2.
- Meu primeiro libro de piano, Lemoine.
- Estudos Op. 599, Czerny.
- Os cinco dedos, Czerny.
- Mikrokosmos 1, Bartok.
- Basic Jazz, Manel Camp.
- Método de Piano, Bastien.

Criterios de avaliación.

1er trimestre

- Valorarase positivamente que o alumno sente correctamente fronte ao teclado.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Será imprescindible que o alumno aprenda a colocación básica da man sobre o teclado.
- Valorarase positivamente a asistencia continuada ás clases e a actitude nas mesmas.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos 10 pezas entre as que figurarán estudos técnicos e obras de diferentes autores e estilos.
- Será imprescindible que o alumno aprenda á lectura das notas e figuras. Ritmo e pulso

2º trimestre

- Valorarase positivamente que o alumno sente correctamente fronte ao teclado, e non presente tensións innecesarias no transcurso da interpretación.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Será imprescindible que o alumno coloque correctamente a man sobre o teclado do piano.
- Valorarase positivamente a asistencia continuada ás clases e a actitude nas mesmas.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos 10 pezas entre as que figurarán estudos técnicos e obras de diferentes autores e estilos.
- Será imprescindible que o alumnos interprete con corrección no referente á lectura de notas e figuras. Ritmo e pulso.

- Valorarase positivamente que o alumno aprenda a diferenciar de forma correcta as indicacións de legato e non legato escritas na partitura.
- Será imprescindible que o alumnos interprete diferenciando de forma básica a melodía do acompañamento, en pasaxes sinxelas.
- Alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

3er trimestre

- Valorarase positivamente que o alumno sente correctamente fronte ao teclado, e non presente tensións innecesarias no transcurso da interpretación.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Será imprescindible que o alumno coloque correctamente a man sobre o teclado, e non presente tensións nos dedos, que dificulten a interpretación.
- Valorarase positivamente a asistencia continuada ás clases e a actitude nas mesmas.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos 10 pezas entre as que figurarán estudos técnicos e obras de diferentes autores e estilos.
- Será imprescindible que o alumnos interprete con corrección no referente á lectura de notas e figuras, así como as indicacións dinámicas mais sinxelas. Ritmo e pulso.
- Valorarase positivamente a realización da frase nas pasaxes melódicas máis sinxelos.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos unha vez en público durante o curso.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo outra obra.

Procedementos de avaliación

Avaliación inicial:

Infórmanos das capacidades do alumno có que imos traballar.

Avaliación procesual:

Permite observar e valorar os cambios que se producen na aprendizaxe, detectar as posibles dificultades e poñerlles remedio.

Avaliación final:

Realízase ao final de curso.

A avaliación levarase a cabo tendo en conta os obxectivos e os criterios de avaliación establecidos no currículo.

A avaliación da aprendizaxe dos alumnos será continua, cualitativa e integradora, aínda que diferenciada segundo as materias do currículo.

O profesorado avaliará a aprendizaxe dos alumnos ao longo do curso.

A avaliación é continua e baséase na observación sistemática e semanal. Por outra banda valorarase a participación dos alumnos nas actividades como: Audicións, asistencia a Cursos, etc.

Nos Graos elemental e profesional, os profesores evalúan aos seus alumnos tendo en conta os obxectivos, contidos e os criterios de avaliación establecidos na programación e no currículo.

A avaliación será continua, cualitativa e integradora e o profesor valorará de forma constante o progreso dos alumnos ao longo de todo o curso, así como a súa asistencia e actitude.

Partindo da avaliación continua os profesores poden establecer probas de avaliación:

- Avaliación puntual. O profesor poderá realizar exames mensuais, trimestrais ou con calquera outra periodicidade como ferramenta de avaliación. Se valorará o rendemento do alumno así como a calidade e cantidade de traballo presentada.
- Audicións. O profesor valorará o comportamento do alumno nas audicións ou concertos programados polo departamento.

A cualificación final non será a media das cualificacións parciais. Esta cualificación final será a que teña en conta o desenrolo da capacidade do alumno durante o curso, significará o nivel de preparación e o grao de madurez que este leva, para facerlle fronte ao curso seguinte.

Os resultados das avaliacións expresaranse mediante a escala numérica de 1 a 10 sen decimais.

Considéranse positivas as cualificacións iguais ou superiores a 5, e negativas, as inferiores a 5.

Criterios de cuantificación e calibración

-Criterios técnicos:

Técnica, resolución das dificultades, hixiene postural, desenrolo do oído interno etc...**40%**.

-Criterios estéticos:

Interpretación e coñecemento dos diferentes estilos, calidade do son en relación co estilo, creatividade, resultado musical, capacidade de comunicación..etc... **40 %**.

-Criterios actitudinais:

Actitude, interese, comportamento...etc.. **20%**.

Para ter opción a facer media, e polo tanto, aprobar, o alumno deberá acadar un 5 en cada un dos apartados sinalados.

Perda da avaliación continua

O proceso de aprendizaxe artístico nos niveis elemental e profesional require un seguimento constante por parte do profesor e polo tanto a asistencia regular ás clases.

A comisión de coordinación pedagóxica acordou que o número máximo de faltas sen xustificar serán de catro clases na asignatura de Piano, que levará á perda do dereito a avaliación continua.

Os alumnos que perdan dito dereito, terán que someterse a un exame, ao que será convocado polo profesor. Consistira nos seguintes puntos, tendo en conta os contidos xerais do curso reflectidos na programación:

1. O alumno deberá interpretar o programa de acordo con contidos e obxectivos do curso.
2. Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados para cada curso.
3. No caso de que o alumno non tocara en público o número de veces esixidos na programación, o fará diante de quen o profesor estime oportuno.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación trimestrais

Farase a recuperación na propia clase. O profesor fixará unha data para facer o exame de recuperación cos mesmos contidos que os do trimestre non superado.

O alumno que ao final do curso non consiga acadar unha cualificación positiva, terá dereito a presentarse ás **probas extraordinarias de setembro**.

Probos extraordinarias de setembro

A proba extraordinaria de setembro consistirá:

- 1) Os alumnos deberán interpretar o programa completo esixido nos contidos mínimos.
- 2) Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados no curso.
- 3) Os criterios de avaliación e a súa cuantificación son os mesmos que figuran para os

tres trimestres do curso correspondente. (Consultar programación)

Medidas de recuperación para cursos pendentes

O alumno que teña un curso pendente, matricularase do curso seguinte ademais do curso pendente. A recuperación da materia deberá realizarse na clase do curso seguinte.

Mentres non alcance os niveis esixidos e teña superado o curso pendente, non poderá acadar unha cualificación positiva no curso superior.

Criterios para a ampliación de matrícula

Para que un alumno lle sexa concedida a ampliación de matrícula, terá que ser co beneplácito de todos os profesores que lle están a impartir as distintas materias.

No Departamento de Tecla, os profesores titores, informarán os demais profesores dentro do primeiro trimestre, e faranlles un exame para avaliar os contidos propios do curso a superar. Dito exame será similar ao que aparece no apartado referido a perda da avaliación continua. O alumno deberá demostrar que domina os contidos do curso no que se matriculou e terá que mostrar o grao de aptitudes e capacidade para superar o seguinte.

Atención a diversidade

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio alto, cunha grande capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretenemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico, que ofrezan unha gama ampla de actividades didácticas que respondan os diferentes graos de aprendizaxe.
2. Variacións da metodoloxía para adaptala ás necesidades de cada alumno.

3. Propoñer actividades de traballo diferenciadas. O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.
4. Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.
5. Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente.

A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respectar os mínimos esixibles fixados na programación.

Grao elemental 2º Curso

O deseño dos currículos dos Graos Elemental e Medio dun ensino instrumental ha de cubrir o período de formación máis decisivo da educación dun intérprete. No caso do piano, tanto o carácter de solista que é propio do instrumento como o abundante repertorio de gran factura que esixe o seu estudo, fan aínda máis palpable a evidencia desta afirmación.

O Grao Elemental parte da base incuestionable de que a idade á que normalmente se realiza é moi temprá, iso leva a dificultade de adaptar as programacións a uns alumnos nos que xoga menos a consciencia e máis a capacidade imitativa. As moitas horas de práctica necesarias para adquirir as mínimas capacidades e destrezas esixibles neste niveis, deben racionalizarse tratando de presentar textos atractivos que estimulen o coñecemento da linguaxe musical dun modo natural, que se apoiem na importancia da memoria e que aprendan a desmitificar a actuación en público. Aprender a ler correctamente a partitura, prestando atención a cada un dos signos e indicacións que nela aparezan, é un hábito que debe adquirirse nesta etapa. Cultivar o gusto polo traballo ben feito, por unha execución de calidade, estéticamente coherente e tecnicamente correcta, é un obxectivo irrenunciabile dende o primeiro momento da formación pianística.

A finalidade do **grao elemental** é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade necesaria que permita acceder ao grao profesional.

Obxectivos

Grao elemental:

- Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas.
- Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar música de diferentes épocas e estilos, gozar con ela e enriquecer as propias posibilidades de comunicación e de realización persoal.
- Coñecer e valorar a importancia da respiración e o dominio do propio corpo no desenvolvemento da técnica instrumental.
- Relacionar os coñecementos musicais coas características da escritura e da literatura do instrumento, coa finalidade de adquirir as bases que permitan desenvolver a interpretación musical.
- Interpretar en público, con seguridade en si mesmo, para vivir a música como medio de comunicación
- Interpretar música en grupo, habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos.
- Ser consciente do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse e ser crítico.
- Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.
- Ser consciente da importancia dunha escoita activa.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral e a do galego en particular, como medio no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.
-

Obxectivos do curso

- Lograr unha lectura fluída das claves de sol e fa en 4^a.
- Lograr un aproveitamento adecuado das clases semanais: actitude, comportamento, regularidade no estudo.
- Adquisición dun sentido do pulso e ritmo básicos
- Recoñecer os signos de dinámica: pp, mp, ff.
- Diferenciar o legato, picado e portato.
- Exercitar o paso do pulgar: inicio.

- Diferenciar a posición aberta e pechada da man.
- Recoñecer os signos de agogia.
- Exercitar os primeiros fraseos.
- Utilización dos pedais.
- Ser capaz de memorizar correctamente.
- Tocar en público.

Contidos

- Consolidación dos contidos do curso anterior.
- Consecución duna lectura fluída nas claves de sol e fa en 4^a.
- Recoñecemento dos signos de dinámica.
- Diferenciación entre legato, picado e portato.
- Adquisición dun sentido do pulso e ritmo básicos
- Execución do paso do pulgar. Preparación para as escalas.
- Diferenciación entre a posición aberta e pechada da man.
- Recoñecemento dos distintos signos de agógica.
- Execución dos primeiros desprazamentos laterais dos brazos.
- Realización das primeiras ligaduras de fraseo.
- Utilización dos pedais.
- Memorización de obras de diferentes estilos.
- Participación en audicións públicas.

Contidos mínimos.

- O alumno interpretará polo menos 10 obras, e dúas **delas de memoria**.
- O alumno tocará polo menos unha vez en público durante o curso, sempre coa autorización previa do profesor, actividade que forma parte do proceso de

avaliación.

Recursos didácticos

Para o cumprimento da programación de cada curso, o profesor poderá utilizar o material didáctico que estime oportuno.

Lista de obras *orientativa* do nivel esixido

Importante:

Poderán interpretarse outras obras de equivalente dificultade.

2º Grao elemental

- Ana Magdalena Bach.
- Estudos Op. 150, Kohler.
- Estudos Op. 151, Kohler
- For Children, Bartok.
- Estudos, Burgmuller.
- Pezas infantís, Durán.
- Sete Xoguetes, Groba.
- Metodo Ruso, Nikolaev.
- O piano, Tchovov-Gemiu.
- Álbum da mocidade, Schumann.
- Sonatinas, Diabelli, Clementi, Beethoven etc.
- Pezas para nenos, Kabalevski.

Criterios de avaliación

1er trimestre

Valoraranse os seguintes conceptos:

- Completa adquisición e desenvolvemento dos obxectivos mencionados no curso anterior.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Interpretación clara e correcta da simultaneidade de acordes.
- Coñecemento do emprego dos pedais e as súas funcións
- Interpretación lóxica e musical das diferentes pezas do repertorio traballadas.
- A asistencia continuada ás clases e actitude nas mesmas.
- Será imprescindible que o alumno complete o programa correspondente de 4 obras.

2º trimestre

Valoraranse os seguintes conceptos:

- Execución correcta na igualdade do son.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.

- Interpretación clara e correcta da simultaneidade de acordes e a relación coa súa función acompañante respecto da melodía.
- Uso correcto dos pedais.
- Interpretación lóxica e musical das diferentes pezas do repertorio traballadas.
- A asistencia continuada ás clases e actitude nas mesmas.
- Será imprescindible que o alumno complete o programa correspondente de 3 obras.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

3er trimestre

Valoraranse os seguintes conceptos:

- Execución correcta e sen defectos na igualdade do son das pasaxes con paso do pulgar.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Interpretación clara e correcta da simultaneidade de acordes e a relación coa súa función acompañante respecto da melodía que deberá diferenciarse dinamicamente con claridade: *cantabile*.
- Uso correcto e sen mixturas dos pedais.
- Interpretación lóxica e musical das diferentes pezas do repertorio traballadas.
- A asistencia continuada ás clases e actitude nas mesmas.
- Será imprescindible que o alumno complete o programa correspondente de 3 obras.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos unha vez en público durante o curso.

Procedementos de avaliación

Avaliación inicial:

Infórmanos das capacidades do alumno có que imos traballar.

Avaliación procesual:

Permite observar e valorar os cambios que se producen na aprendizaxe, detectar as posibles dificultades e poñerlles remedio.

Avaliación final:

Realízase ao final de curso.

A avaliación levarase a cabo tendo en conta os obxectivos e os criterios de avaliación

establecidos no currículo.

A avaliación da aprendizaxe dos alumnos será continua, cualitativa e integradora, aínda que diferenciada segundo as materias do currículo.

O profesorado avaliará a aprendizaxe dos alumnos ao longo do curso.

A avaliación é continua e baséase na observación sistemática e semanal. Por outra banda valorarase a participación dos alumnos nas actividades como: Audicións, asistencia a Cursos, etc.

Nos Graos elemental e profesional, os profesores evalúan aos seus alumnos tendo en conta os obxectivos, contidos e os criterios de avaliación establecidos na programación e no currículo.

A avaliación será continua, cualitativa e integradora e o profesor valorará de forma constante o progreso dos alumnos ao longo de todo o curso, así como a súa asistencia e actitude.

Partindo da avaliación continua os profesores poden establecer probas de avaliación:

- Avaliación puntual. O profesor poderá realizar exames mensuais, trimestrais ou con calquera outra periodicidade como ferramenta de avaliación. Se valorará o rendemento do alumno así como a calidade e cantidade de traballo presentada.
- Audicións. O profesor valorará o comportamento do alumno nas audicións ou concertos programados polo departamento.

A cualificación final non será a media das cualificacións parciais. Esta cualificación final será a que teña en conta o desenrolo da capacidade do alumno durante o curso, significará o nivel de preparación e o grao de madurez que este leva, para facerlle fronte ao curso seguinte.

Os resultados das avaliacións expresaranse mediante a escala numérica de 1 a 10 sen decimais.

Considéranse positivas as cualificacións iguais ou superiores a 5, e negativas, as inferiores a 5.

Criterios de cuantificación e calibración

-Criterios técnicos:

Técnica, resolución das dificultades, hixiene postural, desenrolo do oído interno etc...**40%**.

-Criterios estéticos:

Interpretación e coñecemento dos diferentes estilos, calidade do son en relación co estilo,

creatividade, resultado musical, capacidade de comunicación..etc... **40 %**.

-Criterios actitudinais:

Actitude, interese, comportamento...etc.. **20%**.

Perda da avaliación continua

O proceso de aprendizaxe artístico nos niveis elemental e profesional require un seguimento constante por parte do profesor e polo tanto a asistencia regular ás clases.

A comisión de coordinación pedagóxica acordou que o número máximo de faltas sen xustificar serán de catro clases na asignatura de Piano, que levará á perda do dereito a avaliación continua.

Os alumnos que perdan dito dereito, terán que someterse a un exame, ao que será convocado polo profesor. Consistirá nos seguintes puntos, tendo en conta os contidos xerais do curso reflectidos na programación:

1. O alumno deberá interpretar o programa esixido de acordo con contidos e obxectivos do curso.
2. Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados para cada curso.
3. No caso de que o alumno non tocara en público o número de veces esixidos na programación, o fará diante de quen o profesor estime oportuno.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación trimestrais

Farase a recuperación na propia clase. O profesor fixará unha data para facer o exame de recuperación cos mesmos contidos que os do trimestre non superado.

O alumno que ao final do curso non consiga acadar unha cualificación positiva, terá dereito a presentarse ás **probas extraordinarias de setembro**.

Probos extraordinarias de setembro

A proba extraordinaria de setembro consistirá:

- 1) Os alumnos deberán interpretar o programa completo esixido nos contidos mínimos.
- 2) Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados no curso.
- 3) Os criterios de avaliación a súa cuantificación son os mesmos que figuran para os tres trimestres do curso correspondente. (Consultar programación)

Medidas de recuperación para cursos pendentes

O alumno que teña un curso pendente, matricularase do curso seguinte ademais do curso pendente. A recuperación da materia deberá realizarse na clase do curso seguinte.

Mentres non alcance os niveis esixidos e teña superado o curso pendente, non poderá acadar unha cualificación positiva no curso superior.

Criterios para a ampliación de matrícula

Para que un alumno lle sexa concedida a ampliación de matrícula, terá que ser co beneplácito de todos os profesores que lle están a impartir as distintas materias.

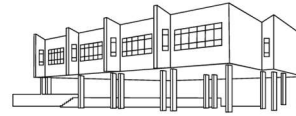
No Departamento de Tecla, os profesores titores, informarán os demais profesores dentro do primeiro trimestre, e faranlles un exame para avaliar os contidos propios do curso a superar. Dito exame será similar ao que aparece no apartado referido a perda da avaliación continua. O alumno deberá demostrar que domina os contidos do curso no que se matriculou e terá que mostrar o grao de aptitudes e capacidade para superar o seguinte.

Atención a diversidade

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio alto, cunha grande capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretenemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo. ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico, que ofrezan unha gama ampla de actividades didácticas que respondan os diferentes graos de aprendizaxe.
2. Variacións da metodoloxía para adaptala ás necesidades de cada alumno.
3. Propoñer actividades de traballo diferenciadas. O profesor fará unha análise dos contidos

da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.

4. Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.

5. Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente. A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respetar os mínimos esixibles fixados na programación.

Grao elemental 3º curso

O deseño dos currículos dos Graos Elemental e Medio dun ensino instrumental ha de cubrir o período de formación máis decisivo da educación dun intérprete. No caso do piano, tanto o carácter de solista que é propio do instrumento como o abundante repertorio de gran factura que esixe o seu estudo, fan aínda máis palpable a evidencia desta afirmación.

O Grao Elemental parte da base incuestionable de que a idade á que normalmente se realiza é moi temprá, iso leva a dificultade de adaptar as programacións a uns alumnos nos que xoga menos a consciencia e máis a capacidade imitativa. As moitas horas de práctica necesarias para adquirir as mínimas capacidades e destrezas esixibles neste niveis, deben racionalizarse tratando de presentar textos atractivos que estimulen o coñecemento da linguaxe musical dun modo natural, que se apoiem na importancia da memoria e que aprendan a desmitificar a actuación e público. Aprender a ler correctamente a partitura, prestando atención a cada un dos signos e indicacións que nela aparecen, é un hábito que debe adquirirse nesta etapa. Cultivar o gusto polo traballo ben feito, por unha execución de calidade, esteticamente coherente e tecnicamente correcta, é un obxectivo irrenunciable dende o primeiro momento da formación pianística.

A finalidade do **grao elemental** é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade necesaria que permita acceder ao grao profesional.

Obxectivos

Grao elemental:

- Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas.
- Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar música de diferentes épocas e estilos, gozar con ela e enriquecer as propias posibilidades de

comunicación e de realización persoal.

- Coñecer e valorar a importancia da respiración e o dominio do propio corpo no desenvolvemento da técnica instrumental.
- Relacionar os coñecementos musicais coas características da escritura e da literatura do instrumento, coa finalidade de adquirir as bases que permitan desenvolver a interpretación musical.
- Interpretar en público, con seguridade en si mesmo, para vivir a música como medio de comunicación
- Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos.
- Ser consciente do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse e ser crítico.
- Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.
- Ser consciente da importancia dunha escoita activa.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral e do galego en particular, como medio no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

Obxectivos do curso

- Resolver problemas rítmicos en mans diferentes.
- Lograr un aproveitamento adecuado das clases semanais: actitude, comportamento, regularidade no estudo.
- Conseguir iniciarse na independencia de mans.
- Practicar o paso do pulgar. Escalas. Arpexios.
- Practicar arpexios e escalas en dúas oitavas.
- Estudar polifonía dentro dunha mesma man.
- Recoñecer todos os signos de agógia.
- Afianzar o sentido do pulso e ritmo
- Recoñecer todos os signos de dinámica.
- Diferenciar o picado do legato.
- Utilizar os pedais
- Ser capaz de memorizar correctamente.
- Tocar en público.

Contidos.

- Consolidación dos contidos do curso anterior.
- Resolución de problemas rítmicos en mans distintas.
- Inicio na independencia de mans. Resolución das dificultades técnicas e musicais do repertorio do curso.
- Páctica paso de pulgar. Escalas en dúas octavas mín.
- Práctica de arpejos en dúas oitavas mín.
- Estudo da polifonía dentro duna mesma man.
- Recoñecemento de todos os signos de agógia.
- Recoñecemento de todos os signos de dinámica.
- Diferenciación entre picado e legato.
- Utilización do pedal de acentuación.
- Memorización de obras de diferentes estilos.
- Participación en audicións públicas.

Contidos mínimos

- O alumno deberá interpretar polo menos 3 estudos, 1 obra barroca, 1 obra clásica, 1 obra romántica, 1 obra moderna. Exercicios , escalas e arpejos indicados polo titor.
- Polo menos interpretáranse **dúas obras de memoria** de diferentes estilos, podendo ser unha delas un só dos estudos. Aceptarase tamén un só dos movementos da Sonatina como obra a memorizar.
- O alumno tocará polo menos unha vez en público durante o curso, sempre coa autorización previa do profesor, actividade que forma parte do proceso de avaliación.

Recursos didácticos

Para o cumprimento da programación de cada curso, o profesor poderá utilizar o material didáctico que estime oportuno.

Lista de obras orientadora do nivel esixido

Importante:

Poderán interpretarse outras obras de equivalente dificultade.

3º Grao elemental

Obras didácticas:

- Estudos Op. 100, Burgmuller.
- Estudos Op. 849, Czerny.
- Estudos Op.100, Bertini.
- Estudos Op. 37, Lemoine.

Obras barrocas:

- Pequenos preludos, Bach.

Obras clásicas:

- Sonatinas de Beethoven, Diabelli, Clementi, etc.

Obras Románticas:

- Álbum de nenos, Tchaikowsky.
- Álbum da mocidade, Schumann
- Valses, Schubert.

Obras modernas:

- Pezas infantís; Shostakovich.
- Pezas infantís, Prokofiev.
- Pezas infantís, Casella.
- 5 dedos, Stravinsky.

Criterios de avaliación

1er trimestre

Valoraranse os seguintes aspectos

- Que diferencie escoitando e executando, obras de diferentes estilos.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Que diferencie con claridade unha nota do resto do acorde.
- Que diferencie dinamicamente as distintas voces en pasaxes polifónicas.
- Que analice as grandes liñas das diferentes obras traballadas.
- Que empregue correctamente os pedais.
- A asistencia continuada ás clases e actitude nas mesmas.
- Será imprescindible que o alumno complete o programa correspondente de 3 obras ou estudos técnicos.

2º trimestre

Valoraranse os seguintes aspectos

- Que diferencie escoitando e executando, obras de diferentes estilos.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Que diferencie con claridade unha nota do resto do acorde.
- Que diferencie dinamicamente as distintas voces en pasases polifónicos.
- Que analice as grandes liñas das diferentes obras traballadas.
- Que empregue correctamente os pedais.
- A asistencia continuada ás clases e actitude nas mesmas.
- Será imprescindible que o alumno complete o programa correspondente de 2 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria e con fluidez como mínimo 1 obra.

3er trimestre

Valoraranse os seguintes aspectos:

- Que diferencie escoitando e executando, obras de diferentes estilos.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Que diferencie con claridade unha nota do resto do acorde.
- Que diferencie dinamicamente as distintas voces en pasaxes polifónicas.
- Que analice as grandes liñas das diferentes obras traballadas.
- Que empregue correctamente os pedais.
- A asistencia continuada ás clases e actitude nas mesmas.
- Será imprescindible que o alumno complete o programa correspondente de 2 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria e con fluidez como mínimo 1 obra.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos unha vez en público durante o curso.

Procedementos de avaliación

Avaliación inicial:

Infórmanos das capacidades do alumno có que imos traballar.

Avaliación procesual:

Permite observar e valorar os cambios que se producen na aprendizaxe, detectar as

posibles dificultades e poñerlles remedio.

Avaliación final:

Realízase ao final de curso.

A avaliación levarase a cabo tendo en conta os obxectivos e os criterios de avaliación establecidos no currículo.

A avaliación da aprendizaxe dos alumnos será continua, cualitativa e integradora, aínda que diferenciada segundo as materias do currículo.

O profesorado avaliará a aprendizaxe dos alumnos ao longo do curso.

A avaliación é continua e baséase na observación sistemática e semanal. Por outra banda valorarase a participación dos alumnos nas actividades como: Audicións, asistencia a Cursos, etc.

Nos Graos elemental e profesional, os profesores evalúan aos seus alumnos tendo en conta os obxectivos, contidos e os criterios de avaliación establecidos na programación e no currículo.

A avaliación será continua, cualitativa e integradora e o profesor valorará de forma constante o progreso dos alumnos ao longo de todo o curso, así como a súa asistencia e actitude.

Partindo da avaliación continua os profesores poden establecer probas de avaliación:

- **Avaliación puntual.** O profesor poderá realizar exames mensuais, trimestrais ou con calquera outra periodicidade como ferramenta de avaliación. Se valorará o rendemento do alumno así como a calidade e cantidade de traballo presentada.
- **Audicións.** O profesor valorará o comportamento do alumno nas audicións ou concertos programados polo departamento.

A cualificación final non será a media das cualificacións parciais. Esta cualificación final será a que teña en conta o desenrolo da capacidade do alumno durante o curso, significará o nivel de preparación o grao de madurez que este leva, para facerlle fronte ao curso seguinte.

Os resultados das avaliacións expresaranse mediante a escala numérica de 1 a 10 sen decimais.

Considéranse positivas as cualificacións iguais ou superiores a 5, e negativas, as inferiores a 5.

Criterios de cuantificación e calibración

-Criterios técnicos:

Técnica, resolución das dificultades, hixiene postural, desenvolvemento do oído interno etc...**40%**.

-Criterios estéticos:

Interpretación e coñecemento dos diferentes estilos, calidade do son en relación co estilo, creatividade, resultado musical, capacidade de comunicación..etc... **40 %**.

-Criterios actitudinais:

Actitude, interese, comportamento...etc.. **20%**.

Para ter opción a facer media, e polo tanto, aprobar, o alumno deberá acadar un 5 en cada un dos apartados sinalados.

Perda da avaliación continua

O proceso de aprendizaxe artístico nos niveis elemental e profesional require un seguimento constante por parte do profesor e polo tanto a asistencia regular ás clases.

A comisión de coordinación pedagóxica acordou que o número máximo de faltas sen xustificar serán de catro clases na asignatura de Piano, que levará á perda do dereito a avaliación continua.

Os alumnos que perdan dito dereito, terán que someterse a un exame, ao que será convocado polo profesor. Consistirá nos seguintes puntos, tendo en conta os contidos xerais do curso reflectidos na programación:

1. O alumno deberá interpretar o programa esixido de acordo con contidos e obxectivos do curso.
2. Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados para cada curso.
3. No caso de que o alumno non tocara en público o número de veces esixidos na programación, o fará diante de quen o profesor estime oportuno.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación trimestrais

Farase a recuperación na propia clase. O profesor fixará unha data para facer o exame de recuperación cos mesmos contidos que os do trimestre non superado.

O alumno que ao final do curso nos consiga acadar unha cualificación positiva, terá dereito a presentarse ás **probos extraordinarias de setembro**.

Probas extraordinarias de setembro

A proba extraordinaria de setembro consistirá:

- 1) Os alumnos deberán interpretar o programa completo esixido nos contidos mínimos.
- 2) Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados no curso.
- 3) Os criterios de avaliación e a súa cuantificación son os mesmos que figuran para os tres trimestres do curso correspondente. (Consultar programación)

Medidas de recuperación para cursos pendentes

O alumno que teña un curso pendente, matricularase do curso seguinte ademais do curso pendente. A recuperación da materia deberá realizarse na clase do curso seguinte.

Mentres non alcance os niveis esixidos, e teña superado o curso pendente, non poderá acadar unha cualificación positiva no curso superior.

Criterios para a ampliación de matrícula

Para que un alumno lle sexa concedida a ampliación de matrícula, terá que ser co beneplácito de todos os profesores que lle están a impartir as distintas materias.

No Departamento de Tecla, os profesores titores, informarán os demais profesores dentro do primeiro trimestre, e faranlles un exame para avaliar os contidos propios do curso a superar. Dito exame será similar ao que aparece no apartado referido a perda da avaliación continua. O alumno deberá demostrar que domina os contidos do curso no que se matriculou e terá que mostrar o grao de aptitudes e capacidade para superar o seguinte.

Atención a diversidade

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio alto, cunha grande capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretenemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de accións

dirixidas a adecuar o currículo. ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico, que ofrezan unha gama ampla de actividades didácticas que respondan os diferentes graos de aprendizaxe.
2. Variacións da metodoloxía para adaptala ás necesidades de cada alumno.
3. Propoñer actividades de traballo diferenciadas. O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.
4. Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.
5. Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente. A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respetar os mínimos esixibles fixados na programación.

Grao elemental 4º Curso

O deseño dos currículos dos Graos Elemental e Medio dun ensino instrumental ha de cubrir o período de formación máis decisivo da educación dun intérprete. No caso do piano, tanto o carácter de solista que é propio do instrumento como o abundante repertorio de gran factura que esixe o seu estudo, fan aínda máis palpable a evidencia desta afirmación.

O Grao Elemental parte da base incuestionable de que a idade á que normalmente se realiza é moi temprá, iso leva a dificultade de adaptar as programacións a uns alumnos nos que xoga menos a consciencia e máis a capacidade imitativa. As moitas horas de práctica necesarias para adquirir as mínimas capacidades e destrezas esixibles neste niveis, deben racionalizarse tratando de presentar textos atractivos que estimulen o coñecemento da linguaxe musical dun modo natural, que se apoiem na importancia da memoria e que aprendan a desmitificar a actuación en público. Aprender a ler correctamente a partitura, prestando atención a cada un dos signos e indicacións que nela aparezan, é un hábito que debe adquirirse nesta etapa. Cultivar o gusto polo traballo ben feito, por unha execución de calidade, estaticamente coherente e tecnicamente correcta, é un obxectivo irrenunciable dende o primeiro momento da formación pianística.

A finalidade do **grao elemental** é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade necesaria que permita acceder ao grao

profesional.

Obxectivos

Grao elemental:

- Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas.
- Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar música de diferentes épocas e estilos, gozar con ela e enriquecer as propias posibilidades de comunicación e de realización persoal.
- Coñecer e valorar a importancia da respiración e o dominio do propio corpo no desenvolvemento da técnica instrumental.
- Relacionar os coñecementos musicais coas características da escritura e da literatura do instrumento, coa finalidade de adquirir as bases que permitan desenvolver a interpretación musical.
- Interpretar en público, con seguridade en si mesmo, para vivir a música como medio de comunicación
- Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos.
- Ser consciente do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse e ser crítico.
- Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.
- Ser consciente da importancia dunha escoita activa.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral e a do galego en particular, como medio no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

Obxectivos do curso

- Recoñecer o significado de todos os signos que aparecen na partitura.
- Lograr un aproveitamento adecuado das clases semanais: actitude, comportamento, concentración, regularidade no estudo.
- Controlar o pedal de resonancia e o pedal *unha corda*.
- Lograr maior independencia de mans.
- Practicar escalas en tres oitavas. Diferentes ataques e dinámicas.

- Practicar arpeixos en tres oitavas. Diferentes ataques e dinámicas.
- Percibir internamente a propia relaxación.
- Diferenciar estilos musicais.
- Continuar desenvolvendo a memoria.
- Tocar en público.

Contidos

- Consolidación dos contidos do curso anterior.
- Recoñecemento do significado de todos os signos que aparecen na partitura.
- Control do pedal de resonancia e do pedal unha corda.
- Dominio das dificultades técnicas e musicais do repertorio do curso: *Igualdade e independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con paso de pulgar: escalas e arpeixos. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes. Articulacións, fraseo, control dinámico, elementos básicos do estilo etc.*
- Práctica de escalas en tres oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades.
- Práctica de arpeixos en tres oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades.
- Percepción internamente a propia relaxación.
- Diferenciación de estilos musicais.
- Continuar desenvolvendo a memoria.
- Participar en audicións públicas.

Contidos mínimos

- O alumno deberá interpretar polo menos 3 estudos, 1 obra barroca, 1 obra clásica, 1 obra romántica, 1 obra moderna. Exercicios, escalas e arpeixos indicados polo titor.
- Polo menos interpretáranse **dúas obras de memoria** de diferentes estilos, podendo ser unha delas un só dos estudos. Aceptarase tamén un só dos movementos da Sonatina como obra a memorizar.
- O alumno tocará polo menos unha vez en público durante o curso, sempre coa autorización previa do profesor, actividade que forma parte do proceso de avaliación.

Recursos didácticos

Para o cumprimento da programación de cada curso, o profesor poderá utilizar o material didáctico que estime oportuno.

Lista de obras *orientativa* do nivel esixido

Importante:

Poderán interpretarse outras obras de equivalente dificultade.

4º Grao elemental

Obras didácticas:

- Estudos Op.849, Czerny.
- Estudos Op. 636, Czerny.

Obra barrocas:

- Invencións a dúas voces, Bach.
- Pequenas fugas BWV 952, 953, 961, Bach.
- Preludos con fuguetta BWV. 902, 902a, 899, 900, 895, Bach.

Obras clásicas:

- Sonatinas de Diabelli, Clementi, Dussek, Mozart, Beethoven...
- Sonatas, Haydn.
- Valses, Beethoven.

Obras románticas:

- Álbum da mocidade, Schumann.
- Romanzas sen palabras, Mendelssohn.
- Valses, Brahms.
- Pezas líricas, Grieg.

Obras modernas:

- Penseés Líriques Op. 40, Sibelius.
- 8 apuntes. Guridi.
- Danzas españolas. Granados.
- Follas de álbum, Albéniz.
- Pequeno negro, Debussy.
- Rincón dos nenos, 2 e 5, Debussy.

Criterios de avaliación

1er trimestre

- ❖ Por ser final de grao elemental os criterios de avaliación débense ater á normativa legal vixente:
- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Memorizar e interpretar os textos traballados empregando a medida, articulación e fraseo adecuados a seu contido.
- Interpretar as obras traballadas de acordo cos criterios estilísticos.
- Describir con posterioridade a unha audición os trazos básicos das obras escoitadas.
- Mostrar capacidade de aprendizaxe progresiva nos estudos, obras e exercicios traballados do programa.
- Actuar en conxuntos con capacidade de adaptarse ao resto de instrumentos e voces.
- Valorarase a asistencia continuada ás clases e actitude nas mesmas.
- Será imprescindible que o alumno complete o programa correspondente a 3 obras ou estudos técnicos.

2º trimestre

- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Memorizar e interpretar os textos traballados empregando a medida, articulación e fraseo adecuados a seu contido.
- Interpretar as obras traballadas de acordo cos criterios estilísticos.
- Describir con posterioridade a unha audición os trazos básicos das obras escoitadas.
- Mostrar capacidade de aprendizaxe progresiva nos estudos, obras e exercicios traballados do programa.
- Actuar en conxuntos con capacidade de adaptarse ao resto de instrumentos e voces.
- Valorarase a asistencia continuada ás clases e actitude nas mesmas.
- Será imprescindible que o alumno complete o programa correspondente a 2 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

3er trimestre

- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Memorizar e interpretar os textos traballados empregando a medida, articulación e fraseo adecuados a seu contido.
- Interpretar as obras traballadas de acordo cos criterios estilísticos.
- Describir con posterioridade a unha audición os trazos básicos das obras escoitadas.
- Mostrar capacidade de aprendizaxe progresiva nos estudos, obras e exercicios traballados no programa.
- Actuar en conxuntos con capacidade de adaptarse ao resto de instrumentos e voces.
- Valorarase a asistencia continuada ás clases e actitude nas mesmas.
- Será imprescindible que o alumno complete o programa correspondente a 2 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos unha vez en público durante o curso.

Procedementos de avaliación

Avaliación inicial:

Infórmanos das capacidades do alumno có que imos traballar.

Avaliación procesual:

Permite observar e valorar os cambios que se producen na aprendizaxe, detectar as posibles dificultades e poñerlles remedio.

Avaliación final:

Realízase ao final de curso.

A avaliación levarase a cabo tendo en conta os obxectivos e os criterios de avaliación establecidos no currículo.

A avaliación da aprendizaxe dos alumnos será continua, cualitativa e integradora, aínda que diferenciada segundo as materias do currículo.

O profesorado avaliará a aprendizaxe dos alumnos ao longo do curso.

A avaliación é continua e baséase na observación sistemática e semanal. Por outra banda valorarase a participación dos alumnos nas actividades como: Audicións, asistencia a

Cursos, etc.

Nos Graos elemental e profesional, os profesores evalúan aos seus alumnos tendo en conta os obxectivos, contidos e os criterios de avaliación establecidos na programación e no currículo.

A avaliación será continua, cualitativa e integradora e o profesor valorará de forma constante o progreso dos alumnos ao longo de todo o curso, así como a súa asistencia e actitude.

Partindo da avaliación continua os profesores poden establecer probas de avaliación:

- Avaliación puntual. O profesor poderá realizar exames mensuais, trimestrais ou con calquera outra periodicidade como ferramenta de avaliación. Se valorará o rendemento do alumno así como a calidade e cantidade de traballo presentada.
- Audicións. O profesor valorará o comportamento do alumno nas audicións ou concertos programados polo departamento.

A cualificación final non será a media das cualificacións parciais. Esta cualificación final será a que teña en conta o desenvolvemento da capacidade do alumno durante o curso, significará o nivel de preparacións o grao de madurez que este leva, para facerlle fronte ao curso seguinte.

Os resultados das avaliacións expresaranse mediante a escala numérica de 1 a 10 sen decimais.

Considéranse positivas as cualificacións iguais ou superiores a 5, e negativas, as inferiores a 5.

Criterios de cuantificación e calibración

-Criterios técnicos:

Técnica, resolución das dificultades, hixiene postural, desenvolvemento do oído interno etc...**40%**.

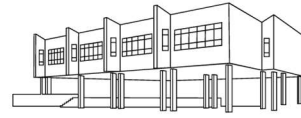
-Criterios estéticos:

Interpretación e coñecemento dos diferentes estilos, calidade do son en relación co estilo, creatividade, resultado musical, capacidade de comunicación..etc... **40 %**.

-Criterios actitudinais:

Actitude, interese, comportamento...etc.. **20%**.

Para ter opción a facer media, e polo tanto, aprobar, o alumno deberá acadar un 5 en cada un dos apartados sinalados.

Perda da avaliación continua

O proceso de aprendizaxe artístico nos niveis elemental e profesional require un seguimento constante por parte do profesor e polo tanto a asistencia regular ás clases.

A comisión de coordinación pedagóxica acordou que o número máximo de faltas sen xustificar serán de catro clases na asignatura de Piano, que levará á perda do dereito a avaliación continua.

Os alumnos que perdan dito dereito, terán que someterse a un exame, ao que será convocado polo profesor. Consistira nos seguintes puntos, tendo en conta os contidos xerais do curso reflectidos na programación:

1. O alumno deberá interpretar o programa esixido de acordo con contidos e obxectivos do curso.
2. Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados para cada curso.
3. No caso de que o alumno non tocara en público o número de veces esixidos na programación, o fará diante de quen o profesor estime oportuno.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación trimestrais

Farase a recuperación na propia clase. O profesor fixará unha data para facer o exame de recuperación cos mesmos contidos que os do trimestre no superado.

O alumno que ao final do curso non consiga acadar unha cualificación positiva, terá dereito a presentarse ás **probos extraordinarias de setembro**.

Probos extraordinarias de setembro

A proba extraordinaria de setembro consistirá:

- 1) Os alumnos deberán interpretar o programa completo esixido nos contidos mínimos.
- 2) Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados no curso.
- 3) Os criterios de avaliación e a súa cuantificación son os mesmos que figuran para os tres trimestres do curso correspondente. (Consultar programación)

Medidas de recuperación para cursos pendentes

O alumno que teña un curso pendente, matricularase do curso seguinte ademais do curso pendente. A recuperación da materia deberá realizarse na clase do curso seguinte.

Mentres non alcance os niveis esixidos e teña superado o curso pendente, non poderá acadar unha cualificación positiva no curso superior.

Atención a diversidade

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio alto, cunha grande capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretenemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo. ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico, que ofrezan unha gama ampla de actividades didácticas que respondan os diferentes graos de aprendizaxe.
2. Variacións da metodoloxía para adaptala ás necesidades de cada alumno.
3. Propoñer actividades de traballo diferenciadas. O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.
4. Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.
5. Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente. A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respectar os mínimos esixibles fixados na programación.

Grao Profesional 1º Curso

O deseño dos currículos dos Graos Elemental e Medio dun ensino instrumental ha de cubrir o período de formación máis decisivo da educación dun intérprete. No caso do piano, tanto o carácter de solista que é propio do instrumento como o abundante repertorio de gran factura que esixe o seu estudo, fan aínda máis palpable a evidencia desta afirmación.

O Grao Profesional é o período onde o dominio da técnica instrumental debe quedar practicamente resolto, así mesmo, o desenvolvemento das capacidades estéticas, debe chegar a discernir con claridade épocas, autores e estilos básicos dentro dos convenios interpretativos ao uso. É tamén o momento de desenvolver un hábito de estudo suficiente en número de horas, e eficiente en canto á súa distribución e aproveitamento. A música debe entenderse como un modo de expresar dunha parte sentimentos e sensacións, pero tamén, e iso é moi importante, como unha linguaxe, cunha estética e características propias, dentro dos parámetros de temporalidade e especialidade que lle son connaturais.

Percibir todo isto, implica adoptar un compromiso artístico que, ao termo desa fase, debería ser claro e posibilitar o ulterior desenvolvemento dunha verdadeira personalidade como interprete.

A educación do músico, tanto interprete como compositor, debe pasar necesariamente, por unha toma de conciencia da necesidade dunha bagaxe cultural interdisciplinar, e de moitas horas diarias de dedicación ao cultivo da técnica. A formación dun pianista non debe ser insensible a esta realidade, e os Graos Elemental e Profesional teñen como obxectivo conseguir, en última instancia, sentar as bases sólidas para posibilitar a profundización artística que se reserva ao Grao Superior.

O **grao profesional** ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Grao profesional:

- Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- Analizar e valorar a calidade da música.
- Coñecer os valores da música.
- Participar en actividades de animación musical e cultural.
- Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.

- Coñecer e valorar o patrimonio musical, como parte do patrimonio histórico e cultural.
- Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base na formación de futuros profesionais.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral e do galego en particular, como medio no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

Obxectivos específicos:

- Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo.
- Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais e as súas características.
- Utilizar o oído interno como base da afinación e da interpretación musical.
- Fomentar unha imaxe axustada das posibilidades e características musicais de cada un.
- Compartir vivencias musicais de grupos na aula e fora dela.
- Valorar o corpo e a mente para utilizar a técnica e concentrarse na audición e na interpretación.
- Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo.
- Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento.
- Adquirir e aplicar os reflexos necesarios para resolver eventualidades na interpretación.
- Cultivar a improvisación e a transposición.
- Interpretar individualmente ou en grupo obras escritas en todas as linguaxes musicais.
- Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

Obxectivos do curso

- Desenvolver os ataques en legato, picado e portato.
- Desenvolver hábitos de estudo correctos. Regularidade no traballo. Lograr un aproveitamento adecuado das clases semanais: actitude, comportamento, regularidade no estudo.
- Práctica e coñecemento das escalas e arpexios. Diferentes ataques, dinámicas e acentuacións.
- Utilizar o peso do brazo.

- Constatar a importancia da calidade do son.
- Continuar o adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Iniciar a práctica de audicións críticas.
- Tocar en público.

Contidos

- Consolidación dos contidos do curso anterior.
- Dominio das dificultades técnicas e musicais do repertorio do curso: *Igualdade e independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con paso de pulgar: escalas e arpexios. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes. Articulacións, fraseo, control dinámico, elementos básicos do estilo etc.*
- Práctica de escalas en tres oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades.
- Práctica de arpexios en tres oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades.
- Desenvolvo dos ataques legato, picado e portato.
- Utilización do peso do brazo.
- Constatación da importancia da calidade do son.
- Continuación do adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Iniciación da práctica de audicións críticas.
- Participación en audicións públicas.
- Adquisición progresiva de hábitos correctos de estudo, desenrolo da autocrítica, autonomía no estudo e control auditivo.

Contidos mínimos

- O alumno interpretará polo menos 3 estudos, 1 obra barroca, 1 obra clásica, 1 obra romántica e 1 obra moderna. Exercicios, escalas e arpexios indicados polo titor.
- Polo menos **interpretaranse 3 obras de memoria**, podendo ser unha delas un só dos estudos. Aceptarase tamén un só dos movementos da Sonata como obra a memorizar.
- O alumno tocará polo menos unha vez en público durante o curso, sempre coa autorización previa do profesor, actividade que forma parte do proceso da

avaliación.

Recursos didácticos

Para o cumprimento da programación de cada curso, o profesor poderá utilizar o material didáctico que estime oportuno.

Lista de obras *orientativa* do nivel esixido

Importante:

Poderán interpretarse outras obras de equivalente dificultade.

1º Grao profesional

Obras didácticas:

- Estudos Op.849, Czerny.
- Estudos Op.91, Moszkowsky.

Obras barrocas:

- Invencións a dúas voces, Bach

Obras clásicas:

- Sonatas, Haydn, Mozart, Beethoven.

Obras románticas.

- Obras de Schubert, Chopin, Schumann, Liszt, etc.

Obras modernas:

- Obras de Debussy, Ravel, Albéniz, Falla, etc.

Criterios de avaliación

1er trimestre

- Utilizar o esforzo muscular edecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dixitación, pedalización, fraseo.

- Será imprescindible que o alumno complete 3 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

2º trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dicitación, pedalización, fraseo.
- Será imprescindible que o alumno complete 2 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

3er trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dicitación, pedalización, fraseo.
- Será imprescindible que o alumno complete 3 estudos técnicos e 4 obras.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos unha vez en público durante o curso.

Procedementos de avaliación

Avaliación inicial:

Infórmanos das capacidades do alumno có que imos traballar.

Avaliación procesual:

Permite observar e valorar os cambios que se producen na aprendizaxe, detectar as posibles dificultades e poñerlles remedio.

Avaliación final:

Realízase ao final de curso.

A avaliación levarase a cabo tendo en conta os obxectivos e os criterios de avaliación establecidos no currículo.

A avaliación da aprendizaxe dos alumnos será continua, cualitativa e integradora, aínda que diferenciada segundo as materias do currículo.

O profesorado avaliará a aprendizaxe dos alumnos ao longo do curso.

A avaliación é continua e baséase na observación sistemática e semanal. Por outra banda valorarase a participación dos alumnos nas actividades como: Audicións, asistencia a Cursos, etc.

Nos Graos elemental e profesional, os profesores evalúan aos seus alumnos tendo en conta os obxectivos, contidos e os criterios de avaliación establecidos na programación e no currículo.

A avaliación será continua, cualitativa e integradora e o profesor valorará de forma constante o progreso dos alumnos ao longo de todo o curso, así como a súa asistencia e actitude.

Partindo da avaliación continua os profesores poden establecer probas de avaliación:

- Avaliación puntual. O profesor poderá realizar exames mensuais, trimestrais ou con calquera outra periodicidade como ferramenta de avaliación. Se valorará o rendemento do alumno así como a calidade e cantidade de traballo presentada.
- Audicións. O profesor valorará o comportamento do alumno nas audicións ou concertos programados polo departamento.

A cualificación final non será a media das cualificacións parciais. Esta cualificación final será a que teña en conta o desenrolo da capacidade do alumno durante o curso, significará o nivel de preparación e o grao de madurez que este leva, para facerlle fronte ao curso

seguinte.

Os resultados das avaliacións expresaranse mediante a escala numérica de 1 a 10 sen decimais.

Considéranse positivas as cualificacións iguais ou superiores a 5, e negativas, as inferiores a 5.

Criterios de cuantificación e calibración

-Criterios técnicos:

Técnica, resolución das dificultades, hixiene postural, desenrolo do oído interno etc...**40%**.

-Criterios estéticos:

Interpretación e coñecemento dos diferentes estilos, calidade do son en relación co estilo, creatividade, resultado musical, capacidade de comunicación..etc... **40 %**.

-Criterios actitudinais:

Actitude, interese, comportamento...etc.. **20%**.

Para ter opción a facer media, e polo tanto, aprobar, o alumno deberá acadar un 5 en cada un dos apartados sinalados.

Perda da avaliación continua

O proceso de aprendizaxe artístico nos niveis elemental e profesional require un seguimento constante por parte do profesor e polo tanto a asistencia regular ás clases.

A comisión de coordinación pedagóxica acordou que o número máximo de faltas sen xustificar serán de catro clases na asignatura de Piano, que levará á perda do dereito a avaliación continua.

Os alumnos que perdan dito dereito, terán que someterse a un exame, ao que será convocado polo profesor. Consistira nos seguintes puntos, tendo en conta os contidos xerais do curso reflectidos na programación:

1. O alumno deberá interpretar o programa esixido de acordo con contidos e obxectivos do curso.
2. Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados para cada curso.
3. No caso de que o alumno non tocara en público o número de veces esixidos na programación, o fará diante de quen o profesor estime oportuno.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación trimestrais

Farase a recuperación na propia clase. O profesor fixará unha data para facer o exame de recuperación cos mesmos contidos que os do trimestre no superado.

O alumno que ao final do curso nos consiga acadar unha cualificación positiva, terá dereito a presentarse ás **probas extraordinarias de setembro**.

Probos extraordinarias de setembro

A proba extraordinaria de setembro consistirá:

- 1) Os alumnos deberán interpretar o programa completo esixido nos contidos mínimos.
- 2) Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados no curso.
- 3) Os criterios de avaliación e a súa cuantificación son os mesmos que figuran para os tres trimestres do curso correspondente. (Consultar programación)

Medidas de recuperación para cursos pendentes

O alumno que teña un curso pendente, matricularase do curso seguinte ademais do curso pendente. A recuperación da materia deberá realizarse na clase do curso seguinte.

Mentres non alcance os niveis esixidos e teña superado o curso pendente, non poderá acadar unha cualificación positiva no curso superior.

Criterios para a ampliación de matrícula

Para que un alumno lle sexa concedida a ampliación de matrícula, terá que ser co beneplácito de todos os profesores que lle están a impartir as distintas materias.

No Departamento de Tecla, os profesores tutores, informarán os demais profesores dentro do primeiro trimestre, e faranlles un exame para avaliar os contidos propios do curso a superar. Dito exame será similar ao que aparece no apartado referido a perda da avaliación continua. O alumno deberá demostrar que domina os contidos do curso no que se matriculou e terá que mostrar o grao de aptitudes e capacidade para superar o seguinte.

Atención a diversidade

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio alto, cunha grande capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician

os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo. ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico, que ofrezan unha gama ampla de actividades didácticas que respondan os diferentes graos de aprendizaxe.
2. Variacións da metodoloxía para adaptala ás necesidades de cada alumno.
3. Propoñer actividades de traballo diferenciadas. O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.
4. Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.
5. Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente.

A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respectar os mínimos esixibles fixados na programación.

Grao Profesional 2º Curso

O deseño dos currículos dos Graos Elemental e Medio dun ensino instrumental ha de cubrir o período de formación máis decisivo da educación dun intérprete. No caso do piano, tanto o carácter de solista que é propio do instrumento como o abundante repertorio de gran factura que esixe o seu estudo, fan aínda máis palpable a evidencia desta afirmación.

O Grao Profesional é o período onde o dominio da técnica instrumental debe quedar practicamente resolto, así mesmo, o desenvolvemento das capacidades estéticas, debe chegar a discernir con claridade épocas, autores e estilos básicos dentro dos convenios interpretativos ao uso. É tamén o momento de desenvolver un hábito de estudo suficiente en número de horas, e eficiente en canto á súa distribución e aproveitamento. A música debe entenderse como un modo de expresar dunha parte sentimentos e sensacións, pero

tamén, e iso é moi importante, como unha linguaxe, cunha estética e características propias, dentro dos parámetros de temporalidade e especialidade que lle son connaturais.

Percibir todo isto, implica adoptar un compromiso artístico que, ao termo desta fase, debería ser claro e posibilitar o ulterior desenvolvemento dunha verdadeira personalidade como interprete.

A educación do músico, tanto intérprete como compositor, debe pasar necesariamente, por unha toma de conciencia da necesidade dunha bagaxe cultural interdisciplinar, e de moitas horas diarias de dedicación ao cultivo da técnica. A formación dun pianista non debe ser insensible a esta realidade, e os Graos Elemental e Profesional teñen como obxectivo conseguir, en última instancia, sentar as bases sólidas para posibilitar a profundización artística que se reserva ao Grao Superior.

O **grao profesional** ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Grao profesional:

- Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- Analizar e valorar a calidade da música.
- Coñecer os valores da música.
- Participar en actividades de animación musical e cultural.
- Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- Coñecer e valorar o patrimonio musical, como parte do patrimonio histórico e cultural.
- Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base na formación de futuros profesionais.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral e do galego en particular, como medio no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

Obxectivos específicos:

- Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo.
- Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais e as súas características.
- Utilizar o oído interno como base da afinación e da interpretación musical.
- Fomentar unha imaxe axustada das posibilidades e características musicais de cada un.
- Compartir vivencias musicais de grupos na aula e fora dela.
- Valorar o corpo e a mente para utilizar a técnica e concentrarse na audición e na interpretación.
- Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo.
- Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento.
- Adquirir e aplicar os reflexos necesarios para resolver eventualidades na interpretación.
- Cultivar a improvisación e a transposición.
- Interpretar individualmente ou en grupo obras escritas en todas as linguaxes musicais.
- Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

Obxectivos do curso

- Desenvolver os ataques en stacatto e martellatto.
- Desenvolver hábitos de estudo correctos. Regularidade no traballo. Lograr un aproveitamento adecuado das clases semanais: actitude, comportamento, regularidade no estudo.
- Incrementar a utilización do peso do brazo.
- Mellorar a calidade do son
- Continuar o estudo dos pedais nos diferentes estilos.
- Continuar o adestramento da memoria.
- Continuar a práctica de audicións críticas.
- Tocar en público.

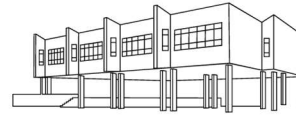

Contidos

- Consolidación dos contidos do curso anterior.
- Dominio das dificultades técnicas e musicais do repertorio do curso: *Igualdade e independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con paso de pulgar: escalas e arpejos. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes. Articulacións, fraseo, control dinámico, elementos básicos do estilo etc.*
- Práctica de escalas en catro oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades, maiores e menores. Diferentes articulacións, ataques, dinámicas.
- Práctica de arpejos en catro oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades, maiores e menores. Diferentes articulacións, ataques, dinámicas.
- Desenvolvo os ataques en stacatto e martellatto. Legato e legatissimo.
- Incremento da utilización do peso do brazo.
- Melloría da calidade do son
- Continuación do estudo dos pedais nos diferentes estilos.
- Continuación do adestramento da memoria.
- Continuación da práctica de audicións críticas.
- Participar en audicións públicas.
- Adquisición progresiva de hábitos correctos de estudo, desenrolo da autocrítica, autonomía no estudo e control auditivo.

Contidos mínimos

- O alumno interpretará polo menos 3 estudos, 1 obra barroca, 1 obra clásica, 1 obra romántica e 1 obra moderna. Exercicios, escalas e arpejos indicados polo titor.
- Polo menos **interpretaranse 3 obras de memoria**, podendo ser unha delas un só dos estudos. Aceptarase tamén un só dos movementos da Sonata como obra a memorizar.
- O alumno tocará polo menos unha vez en público durante o curso, sempre coa autorización previa do profesor, actividade que forma parte do proceso de avaliación.

Recursos didácticos

Para o cumprimento da programación de cada curso, o profesor poderá utilizar o material didáctico que estime oportuno.

Lista de obras *orientativa* do nivel esixido

Importante:

Poderán interpretarse outras obras de equivalente dificultade.

2º Grao profesional

Obras didácticas:

- Estudos Op. 849, 299,337, Czerny

Obras barrocas:

- Invencións a dúas voces ou tres voces, Bach

Obras clásicas:

- Sonatas y variaciones, Haydn, Mozart, Clementi, Beethoven...

Obras románticas:

- Obras de Schubert, Chopin, Schumann, Liszt, etc.

Obras modernas:

- Obras de Debussy, Ravel, Albéniz, Falla, etc.

Criterios de avaliación

1er trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar as obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan

presentarse nas partituras: dixitación, pedalización, fraseo.

- Será imprescindible que o alumno complete 3 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

2º trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar as obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dixitación, pedalización, fraseo etc.
- Será imprescindible que o alumno complete 2 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

3er trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar as obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dixitación, pedalización, fraseo.
- Será imprescindible que o alumno complete 3 estudos técnicos e 4 obras.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos unha vez en público durante o curso.

Procedementos de avaliación

Avaliación inicial:

Infórmanos das capacidades do alumno có que imos traballar.

Avaliación procesual:

Permite observar e valorar os cambios que se producen na aprendizaxe, detectar as posibles dificultades e poñerlles remedio.

Avaliación final:

Realízase ao final de curso.

A avaliación levarase a cabo tendo en conta os obxectivos e os criterios de avaliación establecidos no currículo.

A avaliación da aprendizaxe dos alumnos será continua, cualitativa e integradora, aínda que diferenciada segundo as materias do currículo.

O profesorado avaliará a aprendizaxe dos alumnos ao longo do curso.

A avaliación é continua e baséase na observación sistemática e semanal. Por outra banda valorarase a participación dos alumnos nas actividades como: Audicións, asistencia a Cursos, etc.

Nos Graos elemental e profesional, os profesores evalúan aos seus alumnos tendo en conta os obxectivos, contidos e os criterios de avaliación establecidos na programación e no currículo.

A avaliación será continua, cualitativa e integradora e o profesor valorará de forma constante o progreso dos alumnos ao longo de todo o curso, así como a súa asistencia e actitude.

Partindo da avaliación continua os profesores poden establecer probas de avaliación:

- Avaliación puntual. O profesor poderá realizar exames mensuais, trimestrais ou con calquera outra periodicidade como ferramenta de avaliación. Se valorará o rendemento do alumno así como a calidade e cantidade de traballo presentada.
- Audicións. O profesor valorará o comportamento do alumno nas audicións ou concertos programados polo departamento.

A cualificación final non será a media das cualificacións parciais. Esta cualificación final será a que teña en conta o desenrolo da capacidade do alumno durante o curso, significará o nivel de preparación e o grao de madurez que este leva, para facerlle fronte ao curso

seguinte.

Os resultados das avaliacións expresaranse mediante a escala numérica de 1 a 10 sen decimais.

Considéranse positivas as cualificacións iguais ou superiores a 5, e negativas, as inferiores a 5.

Criterios de cuantificación e calibración

-Criterios técnicos:

Técnica, resolución das dificultades, hixiene postular, desenrolo do oído interno etc...**40%**.

-Criterios estéticos:

Interpretación e coñecemento dos diferentes estilos, calidade do son en relación co estilo, creatividade, resultado musical, capacidade de comunicación..etc... **40 %**.

-Criterios actitudinais:

Actitude, interese, comportamento...etc.. **20%**.

Para ter opción a facer media, e polo tanto, aprobar, o alumno deberá acadar un 5 en cada un dos apartados sinalados.

Perda da avaliación continua

O proceso de aprendizaxe artístico nos niveis elemental e profesional require un seguimento constante por parte do profesor e polo tanto a asistencia regular ás clases.

A comisión de coordinación pedagóxica acordou que o número máximo de faltas sen xustificar serán de catro clases na asignatura de Piano, que levará á perda do dereito a avaliación continua.

Os alumnos que perdan dito dereito, terán que someterse a un exame, ao que será convocado polo profesor. Consistirá nos seguintes puntos, tendo en conta os contidos xerais do curso reflectidos na programación:

O alumno deberá interpretar o programa esixido de acordo con contidos e obxectivos do curso.

Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados para cada curso.

No caso de que o alumno non tocara en público o número de veces esixidos na programación, o fará diante de quen o profesor estime oportuno. Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación trimestrais

Farase a recuperación na propia clase. O profesor fixará unha data para facer o exame de recuperación cos mesmos contidos que os do trimestre non superado.

O alumno que ao final do curso non consiga acadar unha cualificación positiva, terá dereito a presentarse ás **probas extraordinarias de setembro**.

Probos extraordinarias de setembro

A proba extraordinaria de setembro consistirá:

- 1) Os alumnos deberá interpretar o programa completo esixido nos contidos mínimos.
- 2) Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados no curso.
- 3) Os criterios de avaliación e a súa cuantificación son os mesmos que figuran para os tres trimestres do curso correspondente. (Consultar programación)

Os criterios de avaliación son os mesmos que figuran para os tres trimestres do curso correspondente. (Consultar programación)

Medidas de recuperación para cursos pendentes

O alumno que teña un curso pendente, matricularase do curso seguinte ademais do curso pendente. A recuperación da materia deberá realizarse na clase do curso seguinte.

Mentres non alcance os niveis esixidos e teña superado o curso pendente, non poderá acadar unha cualificación positiva no curso superior.

Criterios para a ampliación de matrícula

Para que un alumno lle sexa concedida a ampliación de matrícula, terá que ser co beneplácito de todos os profesores que lle están a impartir as distintas materias.

No Departamento de Tecla, os profesores tutores, informarán os demais profesores dentro do primeiro trimestre, e faranlles un exame para avaliar os contidos propios do curso a superar. Dito exame será similar ao que aparece no apartado referido a perda da avaliación continua. O alumno deberá demostrar que domina os contidos do curso no que se matriculou e terá que mostrar o grao de aptitudes e capacidade para superar o seguinte.

Atención a diversidade

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio alto, cunha grande capacidade de traballo pois ten que compaxinar os

estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo. ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico, que ofrezan unha gama ampla de actividades didácticas que respondan os diferentes graos de aprendizaxe.
2. Variacións da metodoloxía para adaptala ás necesidades de cada alumno.
3. Propoñer actividades de traballo diferenciadas. O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.
4. Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.
5. Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente.

A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respectar os mínimos esixibles fixados na programación.

Grao Profesional 3º Curso

O deseño dos currículos dos Graos Elemental e Medio dun ensino instrumental ha de cubrir o período de formación máis decisivo da educación dun intérprete. No caso do piano, tanto o carácter de solista que é propio do instrumento como o abundante repertorio de gran factura que esixe o seu estudo, fan aínda máis palpable a evidencia desta afirmación.

O Grao Profesional é o período onde o dominio da técnica instrumental debe quedar practicamente resolto, así mesmo, o desenvolvemento das capacidades estéticas, debe chegar a discernir con claridade épocas, autores e estilos básicos dentro dos convenios interpretativos ao uso. É tamén o momento de desenvolver un hábito de estudo suficiente

en número de horas, e eficiente en canto á súa distribución e aproveitamento. A música debe entenderse como un modo de expresar dunha parte sentimentos e sensacións, pero tamén, e iso é moi importante, como unha linguaxe, cunha estética e características propias, dentro dos parámetros de temporalidade e especialidade que lle son connaturais.

Percibir todo isto, implica adoptar un compromiso artístico que, ao termo desta fase, debería ser claro e posibilitar o ulterior desenvolvemento dunha verdadeira personalidade como intérprete.

A educación do músico, tanto intérprete como compositor, debe pasar necesariamente, por unha toma de conciencia da necesidade dunha bagaxe cultural interdisciplinar, e de moitas horas diarias de dedicación ao cultivo da técnica. A formación dun pianista non debe ser insensible a esta realidade, e os Graos Elemental e Profesional teñen como obxectivo conseguir, en última instancia, sentar as bases sólidas para posibilitar a profundización artística que se reserva ao Grao Superior.

O **grao profesional** ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Grao profesional:

- Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- Analizar e valorar a calidade da música.
- Coñecer os valores da música.
- Participar en actividades de animación musical e cultural.
- Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- Coñecer e valorar o patrimonio musical, como parte do patrimonio histórico e cultural.
- Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base na formación de futuros profesionais.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral e do galego en particular, como

medio no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

Obxectivos específicos:

- Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo.
- Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais e as súas características.
- Utilizar o oído interno como base da afinación e da interpretación musical.
- Fomentar unha imaxe axustada das posibilidades e características musicais de cada un.
- Compartir vivencias musicais de grupos na aula e fora dela.
- Valorar o corpo e a mente para utilizar a técnica e concentrarse na audición e na interpretación.
- Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo.
- Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento.
- Adquirir e aplicar os reflexos necesarios para resolver eventualidades na interpretación.
- Cultivar a improvisación e a transposición.
- Interpretar individualmente ou en grupo obras escritas en todas as linguaxes musicais.
- Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

Obxectivos do curso

- Perfeccionar os ataques regato, picado e portato.
- Desenvolver hábitos de estudo correctos. Regularidade no traballo. Lograr un aproveitamento adecuado das clases semanais: actitude, comportamento, regularidade no estudo.
- Perfeccionar a utilización do peso do brazo.
- Perfeccionar a calidade do son. escoita consciente.
- Continuar o estudo dos pedais nos diferentes estilos.
- Continuar o adestramento da memoria.
- Continuar a práctica de audicións críticas.
- Tocar en público.

Contidos

- Consolidación dos contidos do curso anterior.
- Dominio das dificultades técnicas e musicais do repertorio do curso: *Igualdade e independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con paso de pulgar: escalas e arpexos. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes. Articulacións, fraseo, control dinámico, elementos básicos do estilo etc.*
- Práctica de escalas en catro oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades, maiores e menores. Diferentes articulacións, ataques, dinámicas.
- Práctica de arpexos en catro oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades, maiores e menores. Diferentes articulacións, ataques, dinámicas.
- Perfeccionamento dos ataques legato e legatissimo, picado e portato.
- Perfeccionamento da utilización do peso do brazo.
- Adquisición progresiva de hábitos correctos de estudo, desenrolo da autocrítica, autonomía no estudo e control auditivo.
- Perfeccionamento da calidade do son
- Continuación do estudo dos pedais nos diferentes estilos.
- Continuación do adestramento da memoria.
- Continuación da práctica de audicións críticas.
- Participar en audicións públicas.

Contidos mínimos

- O alumno interpretará polo menos 3 estudos, 1 obra barroca, 1 obra clavecinística (Scarlatti, Couperin, Soler...) 1 obra clásica, 1 obra romántica e 1 obra moderna. Exercicios, escalas e arpexos. indicados polo titor.
- Polo menos **interpretaranse 3 obras de memoria**, podendo ser unha delas un só dos estudos. Aceptarase tamén un só dos movementos da Sonata como obra a memorizar.
- O alumno tocará polo menos unha vez en público durante o curso, sempre coa autorización previa do profesor, actividade que forma parte do proceso de avaliación.

Recursos didácticos

Para o cumprimento da programación de cada curso, o profesor poderá utilizar o material

didáctico que estime oportuno.

Lista de obras *orientativa* do nivel esixido

Importante:

Poderán interpretarse outras obras de equivalente dificultade.

3º Grao profesional

Obras didácticas:

- Estudos Op. 299 e 337, Czerny.

Obras barrocas:

- Invencións a tres voces ou Clave ben temperado, Bach.

Obras clavecinísticas:

- Sonatas, Soler.
- Sonatas, Scarlatti.

Obras clásicas:

- Sonatas y variacións, Haydn, Mozart, Clementi, Beethoven.

Obras románticas.

- Obras de Schubert, Chopin, Schumann, Liszt, etc.

Obras modernas:

- Obras de Debussy, Ravel, Prokofiev, Albéniz, Falla, etc.

Criterios de avaliación

1er trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dixitación, pedalización, fraseo.
- Será imprescindible que o alumno complete 3 obras ou estudos técnicos.

- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

2º trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dixitación, pedalización, fraseo etc.
- Será imprescindible que o alumno complete 2 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

3er trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dixitación, pedalización, fraseo. calidade do son...
- Será imprescindible que o alumno complete 3 estudos técnicos e 5 obras.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos unha vez en público durante o curso.

Procedementos de avaliación

Avaliación inicial:

Infórmanos das capacidades do alumno có que imos traballar.

Avaliación procesual:

Permite observar e valorar os cambios que se producen na aprendizaxe, detectar as posibles dificultades e poñerlles remedio.

Avaliación final:

Realízase ao final de curso.

A avaliación levarase a cabo tendo en conta os obxectivos e os criterios de avaliación establecidos no currículo.

A avaliación da aprendizaxe dos alumnos será continua, cualitativa e integradora, aínda que diferenciada segundo as materias do currículo.

O profesorado avaliará a aprendizaxe dos alumnos ao longo do curso.

A avaliación é continua e baséase na observación sistemática e semanal. Por outra banda valorarase a participación dos alumnos nas actividades como: Audicións, asistencia a Cursos, etc.

Nos Graos elemental e profesional, os profesores evalúan aos seus alumnos tendo en conta os obxectivos, contidos e os criterios de avaliación establecidos na programación e no currículo.

A avaliación será continua, cualitativa e integradora e o profesor valorará de forma constante o progreso dos alumnos ao longo de todo o curso, así como a súa asistencia e actitude.

Partindo da avaliación continua os profesores poden establecer probas de avaliación:

- Avaliación puntual. O profesor poderá realizar exames mensuais, trimestrais ou con calquera outra periodicidade como ferramenta de avaliación. Se valorará o rendemento do alumno así como a calidade e cantidade de traballo presentada.
- Audicións. O profesor valorará o comportamento do alumno nas audicións ou concertos programados polo departamento.

A cualificación final non será a media das cualificacións parciais. Esta cualificación final será a que teña en conta o desenrolo da capacidade do alumno durante o curso, significará o nivel de preparación o grao de madurez que este leva, para facerlle fronte ao curso

seguinte.

Os resultados das avaliacións expresaranse mediante a escala numérica de 1 a 10 sen decimais.

Considéranse positivas as cualificacións iguais ou superiores a 5, e negativas, as inferiores a 5.

Criterios de cuantificación e calibración

-Criterios técnicos:

Técnica, resolución das dificultades, hixiene postular, desenrolo do oído interno etc...**40%**.

-Criterios estéticos:

Interpretación e coñecemento dos diferentes estilos, calidade do son en relación co estilo, creatividade, resultado musical, capacidade de comunicación..etc... **40 %**.

-Criterios actitudinais:

Actitude, interese, comportamento...etc.. **20%**.

Para ter opción a facer media, e polo tanto, aprobar, o alumno deberá acadar un 5 en cada un dos apartados sinalados.

Perda da avaliación continua

O proceso de aprendizaxe artístico nos niveis elemental e profesional require un seguimento constante por parte do profesor e polo tanto a asistencia regular ás clases.

A comisión de coordinación pedagóxica acordou que o número máximo de faltas sen xustificar serán de catro clases na asignatura de Piano, que levará á perda do dereito a avaliación continua.

Os alumnos que perdan dito dereito, terán que someterse a un exame, ao que será convocado polo profesor. Consistira nos seguintes puntos, tendo en conta os contidos xerais do curso reflectidos na programación:

1. O alumno deberá interpretar o programa esixido de acordo con contidos e obxectivos do curso.
2. Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados para cada curso.
3. No caso de que o alumno non tocara en público o número de veces esixidos na programación, o fará diante de quen o profesor estime oportuno.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación trimestrais

Farase a recuperación na propia clase. O profesor fixará unha data para facer o exame de recuperación cos mesmos contidos que os do trimestre non superado.

O alumno que ao final do curso non consiga acadar unha cualificación positiva, terá dereito a presentarse ás **probas extraordinarias de setembro**.

Probos extraordinarias de setembro

A proba extraordinaria de setembro consistirá:

- 1) Os alumnos deberá interpretar o programa completo esixido nos contidos mínimos.
- 2) Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados no curso.
- 3) Os criterios de avaliación e a súa cuantificación son os mesmos que figuran para os tres trimestres do curso correspondente. (Consultar programación)

Medidas de recuperación para cursos pendentes

O alumno que teña un curso pendente, matricularase do curso seguinte ademais do curso pendente. A recuperación da materia deberá realizarse na clase do curso seguinte.

Mentres non alcance os niveis esixidos e teña superado o curso pendente, non poderá acadar unha cualificación positiva no curso superior.

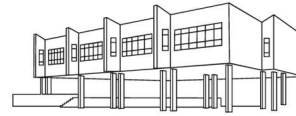
Criterios para a ampliación de matrícula

Para que un alumno lle sexa concedida a ampliación de matrícula, terá que ser co beneplácito de todos os profesores que lle están a impartir as distintas materias.

No Departamento de Tecla, os profesores titores, informarán os demais profesores dentro do primeiro trimestre, e faranlles un exame para avaliar os contidos propios do curso a superar. Dito exame será similar ao que aparece no apartado referido a perda da avaliación continua. O alumno deberá demostrar que domina os contidos do curso no que se matriculou e terá que mostrar o grao de aptitudes e capacidade para superar o seguinte.

Atención a diversidade

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio alto, cunha grande capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician

os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo. ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico, que ofrezan unha gama ampla de actividades didácticas que respondan os diferentes graos de aprendizaxe.
2. Variacións da metodoloxía para adaptala ás necesidades de cada alumno.
3. Propoñer actividades de traballo diferenciadas. O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.
4. Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.
5. Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente. A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respectar os mínimos esixibles fixados na programación.

Grao Profesional 4º Curso

O deseño dos currículos dos Graos Elemental e Medio dun ensino instrumental ha de cubrir o período de formación máis decisivo da educación dun intérprete. No caso do piano, tanto o carácter de solista que é propio do instrumento como o abundante repertorio de gran factura que esixe o seu estudo, fan aínda máis palpable a evidencia desta afirmación.

O Grao Profesional é o período onde o dominio da técnica instrumental debe quedar practicamente resolto, así mesmo, o desenvolvemento das capacidades estéticas, debe chegar a discernir con claridade épocas, autores e estilos básicos dentro dos convenios interpretativos ao uso. É tamén o momento de desenvolver un hábito de estudo suficiente en número de horas, e eficiente en canto á súa distribución e aproveitamento. A música debe entenderse como un modo de expresar dunha parte sentimentos e sensacións, pero tamén, e iso é moi importante, como unha linguaxe, cunha estética e características propias,

dentro dos parámetros de temporalidade e especialidade que lle son connaturais.

Percibir todo isto, implica adoptar un compromiso artístico que, ao termo desa fase, debería ser claro e posibilitar o ulterior desenvolvemento duna verdadeira personalidade como interprete.

A educación do músico, tanto interprete como compositor, debe pasar necesariamente, por unha toma de conciencia da necesidade dunha bagaxe cultural interdisciplinar, e de moitas horas diarias de dedicación ao cultivo da técnica. A formación dun pianista non debe ser insensible a esta realidade, e os Graos Elemental e Profesional teñen como obxectivo conseguir, en última instancia, sentar as bases sólidas para posibilitar a profundización artística que se reserva ao Grao Superior.

O **grao profesional** ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Grao profesional:

- Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- Analizar e valorar a calidade da música.
- Coñecer os valores da música.
- Participar en actividades de animación musical e cultural.
- Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- Coñecer e valorar o patrimonio musical, como parte do patrimonio histórico e cultural.
- Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base na formación de futuros profesionais.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral e a do galego en particular, como medio no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

Obxectivos específicos:

- Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo.
- Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais e as súas características.
- Utilizar o oído interno como base da afinación e da interpretación musical.
- Fomentar unha imaxe axustada das posibilidades e características musicais de cada un.
- Compartir vivencias musicais de grupos na aula e fora dela.
- Valorar o corpo e a mente para utilizar a técnica e concentrarse na audición e na interpretación.
- Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo.
- Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento.
- Adquirir e aplicar os reflexos necesarios para resolver eventualidades na interpretación.
- Cultivar a improvisación e a transposición.
- Interpretar individualmente ou en grupo obras escritas en todas as linguaxes musicais.
- Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

Obxectivos do curso

- Perfeccionar os ataques en stacatto e martelatto.
- Desenvolver hábitos de estudo correctos. Regularidade no traballo. Lograr un aproveitamento adecuado das clases semanais: actitude, comportamento, regularidade no estudo.
- Perfeccionar os estudos dos pedais en todos os períodos. Escoita consciente,
- Incrementar o adestramento da memoria.
- Profundar nas audicións críticas.
- Tocar en público.

Contidos

- Consolidación dos contidos do curso anterior.
- Dominio das dificultades técnicas e musicais do repertorio do curso: *Igualdade e*

independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con paso de pulgar: escalas e arpexos. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes. Articulacións, fraseo, control dinámico, elementos básicos do estilo etc.

- Práctica de escalas en catro oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades, maiores e menores. Diferentes articulacións, ataques, dinámicas.
- Práctica de arpexos. en catro oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades, maiores e menores. Diferentes articulacións, ataques, dinámicas.
- Perfeccionamento dos ataques en stacatto e martellatto. Legato e legatissimo.
- Adquisición progresiva de hábitos correctos de estudo, desenrolo da autocrítica, autonomía no estudo e control auditivo.
- Perfeccionamento dos estudos dos pedais en todos os períodos.
- Incremento do adestramento da memoria.
- Profundización das audicións críticas.
- Participación en audicións públicas.
- **Contidos mínimos**
- O alumno interpretará polo menos 3 estudos, 1 obra barroca, 1 obra clavecinística (Scarlatti, Couperin, Soler...) 1 obra clásica, 1 obra romántica e 1 obra moderna. Exercicios, escalas e arpexos. indicados polo titor.
- Polo menos **interpretaranse 3 obras de memoria**, podendo ser unha delas un só dos estudos. Aceptarase tamén un só dos movementos da Sonata como obra a memorizar.
- O alumno tocará polo menos unha vez en público durante o curso, sempre coa autorización previa do profesor, actividade que forma parte do proceso de avaliación.

Recursos didácticos

Para o cumprimento da programación de cada curso, o profesor poderá utilizar o material didáctico que estime oportuno.

Lista de obras *orientativa* do nivel esixido

Importante:

Poderán interpretarse outras obras de equivalente dificultade.

4º Grao profesional

Obras didácticas:

- Estudos Op.337 e 740, Czerny.
- Gradus ad Parnassum, Clementi

Obras barrocas:

- Clave ben temperado, Bach.

Obras clavecinísticas:

- Sonatas, Soler.
- Sonatas, Scarlatti.

Obras clásicas:

- Sonatas e Variacións, Haydn, Mozart, Beethoven.

Obras románticas.

- Obras de Schubert, Chopin, Schumann, Liszt, etc.

Obras modernas:

- Obras de Debussy, Ravel, Albéniz, Falla, etc.

Criterios de avaliación

1er trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dicitación, pedalización, fraseo.

- Será imprescindible que o alumno complete 3 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

2º trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dicitación, pedalización, fraseo etc.
- Será imprescindible que o alumno complete 2 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

3er trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dicitación, pedalización, fraseo. calidade do son...
- Será imprescindible que o alumno complete 3 estudos técnicos e 5 obras.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos unha vez en público durante o curso.

Procedementos de avaliación

Avaliación inicial:

Infórmanos das capacidades do alumno có que imos traballar.

Avaliación procesual:

Permite observar e valorar os cambios que se producen na aprendizaxe, detectar as posibles dificultades e poñerlles remedio.

Avaliación final:

Realízase ao final de curso.

A avaliación levarase a cabo tendo en conta os obxectivos e os criterios de avaliación establecidos no currículo.

A avaliación da aprendizaxe dos alumnos será continua, cualitativa e integradora, aínda que diferenciada segundo as materias do currículo.

O profesorado avaliará a aprendizaxe dos alumnos ao longo do curso.

A avaliación é continua e baséase na observación sistemática e semanal. Por outra banda valorarase a participación dos alumnos nas actividades como: Audicións, asistencia a Cursos, etc.

Nos Graos elemental e profesional, os profesores evalúan aos seus alumnos tendo en conta os obxectivos, contidos e os criterios de avaliación establecidos na programación e no currículo.

A avaliación será continua, cualitativa e integradora e o profesor valorará de forma constante o progreso dos alumnos ao longo de todo o curso, así como a súa asistencia e actitude.

Partindo da avaliación continua os profesores poden establecer probas de avaliación:

- Avaliación puntual. O profesor poderá realizar exames mensuais, trimestrais ou con calquera outra periodicidade como ferramenta de avaliación. Se valorará o rendemento do alumno así como a calidade e cantidade de traballo presentada.
- Audicións. O profesor valorará o comportamento do alumno nas audicións ou concertos programados polo departamento.

A cualificación final non será a media das cualificacións parciais. Esta cualificación final será a que teña en conta o desenrolo da capacidade do alumno durante o curso, significará o nivel de preparacións o grao de madurez que este leva, para facerlle fronte ao curso

seguinte.

Os resultados das avaliacións expresaranse mediante a escala numérica de 1 a 10 sen decimais.

Considéranse positivas as cualificacións iguais ou superiores a 5, e negativas, as inferiores a 5.

Criterios de cuantificación e calibración

-Criterios técnicos:

Técnica, resolución das dificultades, hixiene postural, desenrolo do oído interno etc...**40%**.

-Criterios estéticos:

Interpretación e coñecemento dos diferentes estilos, calidade do son en relación co estilo, creatividade, resultado musical, capacidade de comunicación..etc... **40 %**.

-Criterios actitudinais:

Actitude, interese, comportamento...etc.. **20%**.

Para ter opción a facer media, e polo tanto, aprobar, o alumno deberá acadar un 5 en cada un dos apartados sinalados.

Perda da avaliación continua

O proceso de aprendizaxe artístico nos niveis elemental e profesional require un seguimento constante por parte do profesor e polo tanto a asistencia regular ás clases.

A comisión de coordinación pedagóxica acordou que o número máximo de faltas sen xustificar serán de catro clases na asignatura de Piano, que levará á perda do dereito a avaliación continua.

Os alumnos que perdan dito dereito, terán que someterse a un exame, ao que será convocado polo profesor. Consistira nos seguintes puntos, tendo en conta os contidos xerais do curso reflectidos na programación:

O alumno deberá interpretar o programa esixido de acordo con contidos e obxectivos do curso. Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados para cada curso.

No caso de que o alumno non tocara en público o número de veces esixidos na programación, o fará diante de quen o profesor estime oportuno.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación trimestrais

Farase a recuperación na propia clase. O profesor fixará unha data para facer o exame de recuperación cos mesmos contidos que os do trimestre no superado.

O alumno que ao final do curso nos consiga acadar unha cualificación positiva, terá dereito a presentarse ás **probas extraordinarias de setembro**.

Probos extraordinarias de setembro

A proba extraordinaria de setembro consistirá:

- 1) Os alumnos deberán interpretar o programa completo esixido nos contidos mínimos.
- 2) Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados no curso.
- 3) Os criterios de avaliación e a súa cuantificación son os mesmos que figuran para os tres trimestres do curso correspondente. (Consultar programación)

Medidas de recuperación para cursos pendentes

O alumno que teña un curso pendente, matricularase do curso seguinte ademais do curso pendente. A recuperación da materia deberá realizarse na clase do curso seguinte.

Mentres non alcance os niveis esixidos e teña superado o curso pendente, non poderá acadar unha cualificación positiva no curso superior.

Criterios para a ampliación de matrícula

Para que un alumno lle sexa concedida a ampliación de matrícula, terá que ser co beneplácito de todos os profesores que lle están a impartir as distintas materias.

No Departamento de Tecla, os profesores titores, informarán os demais profesores dentro do primeiro trimestre, e faranlles un exame para avaliar os contidos propios do curso a superar. Dito exame será similar ao que aparece no apartado referido a perda da avaliación continua. O alumno deberá demostrar que domina os contidos do curso no que se matriculou e terá que mostrar o grao de aptitudes e capacidade para superar o seguinte.

Atención a diversidade

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio alto, cunha grande capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician

os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entremetemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo. ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico, que ofrezan unha gama ampla de actividades didácticas que respondan os diferentes graos de aprendizaxe.
2. Variacións da metodoloxía para adaptala ás necesidades de cada alumno.
3. Propoñer actividades de traballo diferenciadas. O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.
4. Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.
5. Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente.

A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respectar os mínimos esixibles fixados na programación.

Grao profesional 5º Curso

O deseño dos currículos dos Graos Elemental e Medio dun ensino instrumental ha de cubrir o período de formación máis decisivo da educación dun intérprete. No caso do piano, tanto o carácter de solista que é propio do instrumento como o abundante repertorio de gran factura que esixe o seu estudo, fan aínda máis palpable a evidencia desta afirmación.

O Grao Profesional é o período onde o dominio da técnica instrumental debe quedar practicamente resolto, así mesmo, o desenvolvemento das capacidades estéticas, debe chegar a discernir con claridade épocas, autores e estilos básicos dentro dos convenios interpretativos ao uso. É tamén o momento de desenvolver un hábito de estudo suficiente en número de horas, e eficiente en canto á súa distribución e aproveitamento. A música debe entenderse como un modo de expresar dunha parte sentimentos e sensacións, pero

tamén, e iso é moi importante, como unha linguaxe, cunha estética e características propias, dentro dos parámetros de temporalidade e especialidade que lle son connaturais.

Percibir todo isto, implica adoptar un compromiso artístico que, ao termo desta fase, debería ser claro e posibilitar o ulterior desenvolvemento dunha verdadeira personalidade como interprete.

A educación do músico, tanto interprete como compositor, debe pasar necesariamente, por unha toma de conciencia da necesidade dunha bagaxe cultural interdisciplinar, e de moitas horas diarias de dedicación ao cultivo da técnica. A formación dun pianista non debe ser insensible a esta realidade, e os Graos Elemental e Profesional teñen como obxectivo conseguir, en última instancia, sentar as bases sólidas para posibilitar a profundización artística que se reserva ao Grao Superior.

O **grao profesional** ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Grao profesional:

- Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- Analizar e valorar a calidade da música.
- Coñecer os valores da música.
- Participar en actividades de animación musical e cultural.
- Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- Coñecer e valorar o patrimonio musical, como parte do patrimonio histórico e cultural.
- Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base na formación de futuros profesionais.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral e a do galego en particular, como medio no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

Obxectivos específicos:

- Superar con dominio e capacidade crítica os contenidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo.
- Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais e as súas características.
- Utilizar o oído interno como base da afinación e da interpretación musical.
- Fomentar unha imaxe axustada das posibilidades e características musicais de cada un.
- Compartir vivencias musicais de grupos na aula e fora dela.
- Valorar o corpo e a mente para utilizar a técnica e concentrarse na audición e na interpretación.
- Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo.
- Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento.
- Adquirir e aplicar os reflexos necesarios para resolver eventualidades na interpretación.
- Cultivar a improvisación e a transposición.
- Interpretar individualmente ou en grupo obras escritas en todas as linguaxes musicais.
- Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

Obxectivos do curso

- Perfeccionar todos os tipos de ataques.
- Desenvolver hábitos de estudo correctos. Regularidade no traballo. Lograr un aproveitamento adecuado das clases semanais: actitude, comportamento, regularidade no estudo.
- Perfeccionar os estudos dos pedais en todos os períodos.
- Incrementar o adestramento da memoria.
- Profundar nas audicións críticas.
- Tocar en público.

Contidos

- Consolidación dos contidos do curso anterior.
- Dominio das dificultades técnicas e musicais do repertorio do curso: *Igualdade e*

independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con paso de pulgar: escalas e arpexos. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes. Articulacións, fraseo, control dinámico, elementos básicos do estilo etc.

- Práctica de escalas en catro oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades, maiores e menores. Diferentes articulacións, ataques, dinámicas.
- Práctica de arpexos. en catro oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades, maiores e menores. Diferentes articulacións, ataques, dinámicas.
- Perfeccionamento de todos os tipos de ataques.
- Adquisición progresiva de hábitos correctos de estudo, desenrolo da autocrítica, autonomía no estudo e control auditivo.
- Perfeccionamento dos estudos dos pedais en todos os períodos.
- Incremento do adestramento da memoria.
- Profundización das audicións críticas.
- Participación en audicións públicas.

Contidos mínimos

- O alumno interpretará polo menos 3 estudos, 1 obra barroca, 1 obra clavecinística (Scarlatti, Couperin, Soler...) 1 obra clásica, 1 obra romántica e 1 obra moderna. Exercicios, escalas e arpexos. indicados polo titor.
- Polo menos **interpretaranse 3 obras de memoria**, podendo ser unha delas un só dos estudos. Aceptarase tamén un só dos movementos da Sonata como obra a memorizar.
- O alumno tocará polo menos unha vez en público durante o curso, sempre coa autorización previa do profesor, actividade que forma parte do proceso de avaliación.

Recursos didácticos

Para o cumprimento da programación de cada curso, o profesor poderá utilizar o material didáctico que estime oportuno.

Lista de obras *orientativa* do nivel esixido

Importante:

Poderán interpretarse outras obras de equivalente dificultade.

5º Grao profesional

Obras didácticas.

- Estudos Op. 740 e 365, Czerny.
- Gradas ad Parnassum, Clementi.

Obras barrocas.

- Clave ben temperado, Bach.
- Suites, Bach

Obras clavecinísticas:

- Sonatas, Soler.
- Sonatas, Scarlatti.

Obras clásicas:

- Sonatas y variacións, Haydn, Mozart, Beethoven.

Obras románticas.

- Obras de Schubert, Chopin, Schumann, Liszt, etc.

Obras modernas:

- Obras de Debussy, Ravel, Albéniz, Falla, Groba etc.

Criterios de avaliación

1er trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dixitación, pedalización, fraseo, control do son.

- Será imprescindible que o alumno complete 3 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

2º trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dicitación, pedalización, fraseo etc.
- Será imprescindible que o alumno complete 2 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

3er trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dicitación, pedalización, fraseo. calidade do son...
- Será imprescindible que o alumno complete 3 estudos técnicos e 5 obras.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos unha vez en público durante o curso.

Procedementos de avaliación

Avaliación inicial:

Infórmanos das capacidades do alumno có que imos traballar.

Avaliación procesual:

Permite observar e valorar os cambios que se producen na aprendizaxe, detectar as posibles dificultades e poñerlles remedio.

Avaliación final:

Realízase ao final de curso.

A avaliación levarase a cabo tendo en conta os obxectivos e os criterios de avaliación establecidos no currículo.

A avaliación da aprendizaxe dos alumnos será continua, cualitativa e integradora, aínda que diferenciada segundo as materias do currículo.

O profesorado avaliará a aprendizaxe dos alumnos ao longo do curso.

A avaliación é continua e baséase na observación sistemática e semanal. Por outra banda valorarase a participación dos alumnos nas actividades como: Audicións, asistencia a Cursos, etc.

Nos Graos elemental e profesional, os profesores evalúan aos seus alumnos tendo en conta os obxectivos, contidos e os criterios de avaliación establecidos na programación e no currículo.

A avaliación será continua, cualitativa e integradora e o profesor valorará de forma constante o progreso dos alumnos ao longo de todo o curso, así como a súa asistencia e actitude.

Partindo da avaliación continua os profesores poden establecer probas de avaliación:

- Avaliación puntual. O profesor poderá realizar exames mensuais, trimestrais ou con calquera outra periodicidade como ferramenta de avaliación. Se valorará o rendemento do alumno así como a calidade e cantidade de traballo presentada.
- Audicións. O profesor valorará o comportamento do alumno nas audicións ou concertos programados polo departamento.

A cualificación final non será a media das cualificacións parciais. Esta cualificación final será a que teña en conta o desenrolo da capacidade do alumno durante o curso, significará o nivel de preparación e o grao de madurez que este leva, para facerlle fronte ao curso

seguinte.

Os resultados das avaliacións expresaranse mediante a escala numérica de 1 a 10 sen decimais.

Considéranse positivas as cualificacións iguais ou superiores a 5, e negativas as inferiores a 5.

Criterios de cuantificación e calibración

-Criterios técnicos:

Técnica, resolución das dificultades, hixiene postural, desenrolo do oído interno etc...**40%**.

-Criterios estéticos:

Interpretación e coñecemento dos diferentes estilos, calidade do son en relación co estilo, creatividade, resultado musical, capacidade de comunicación..etc... **40 %**.

-Criterios actitudinais:

Actitude, interese, comportamento...etc.. **20%**.

Para ter opción a facer media, e polo tanto, aprobar, o alumno deberá acadar un 5 en cada un dos apartados sinalados.

Perda da avaliación continua

O proceso de aprendizaxe artístico nos niveis elemental e profesional require un seguimento constante por parte do profesor e polo tanto a asistencia regular ás clases.

A comisión de coordinación pedagóxica acordou que o número máximo de faltas sen xustificar serán de catro clases na asignatura de Piano, que levará á perda do dereito a avaliación continua.

Os alumnos que perdan dito dereito, terán que someterse a un exame, ao que será convocado polo profesor. Consistira nos seguintes puntos, tendo en conta os contidos xerais do curso reflectidos na programación:

- O alumno deberá interpretar o programa esixido de acordo con contidos e obxectivos do curso.
- Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados para cada curso.
- No caso de que o alumno non tocara en público o número de veces esixidos na programación, o fará diante de quen o profesor estime oportuno.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación trimestrais

Farase a recuperación na propia clase. O profesor fixará unha data para facer o exame de recuperación cos mesmos contidos que os do trimestre no superado.

O alumno que ao final do curso non consiga acadar unha cualificación positiva, terá dereito a presentarse ás **probas extraordinarias de setembro**.

Probos extraordinarias de setembro

A proba extraordinaria de setembro consistirá:

- 1) Os alumnos deberán interpretar o programa completo esixido nos contidos mínimos.
- 2) Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados no curso.
- 3) Os criterios de avaliación e a súa cuantificación son os mesmos que figuran para os tres trimestres do curso correspondente. (Consultar programación)

Medidas de recuperación para cursos pendentes

O alumno que teña un curso pendente, matricularase do curso seguinte ademais do curso pendente. A recuperación da materia deberá realizarse na clase do curso seguinte.

Mentres non alcance os niveis esixidos e teña superado o curso pendente, non poderá acadar unha cualificación positiva no curso superior.

Criterios para a ampliación de matrícula

Para que un alumno lle sexa concedida a ampliación de matrícula, terá que ser co beneplácito de todos os profesores que lle están a impartir as distintas materias.

No Departamento de Tecla, os profesores tutores, informarán os demais profesores dentro do primeiro trimestre, e faranlles un exame para avaliar os contidos propios do curso a superar. Dito exame será similar ao que aparece no apartado referido a perda da avaliación continua. O alumno deberá demostrar que domina os contidos do curso no que se matriculou e terá que mostrar o grao de aptitudes e capacidade para superar o seguinte.

Atención a diversidade

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio alto, cunha grande capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician

os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entremetemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo. ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico, que ofrezan unha gama ampla de actividades didácticas que respondan os diferentes graos de aprendizaxe.
2. Variacións da metodoloxía para adaptala ás necesidades de cada alumno.
3. Propoñer actividades de traballo diferenciadas. O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.
4. Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.
5. Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente. A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respectar os mínimos esixibles fixados na programación.

Grao profesional 6º Curso

O deseño dos currículos dos Graos Elemental e Medio dun ensino instrumental ha de cubrir o período de formación máis decisivo da educación dun intérprete. No caso do piano, tanto o carácter de solista que é propio do instrumento como o abundante repertorio de gran factura que esixe o seu estudo, fan aínda máis palpable a evidencia desta afirmación.

O Grao Profesional é o período onde o dominio da técnica instrumental debe quedar practicamente resolto, así mesmo, o desenvolvemento das capacidades estéticas, debe chegar a discernir con claridade épocas, autores e estilos básicos dentro dos convenios interpretativos ao uso. É tamén o momento de desenvolver un hábito de estudo suficiente en número de horas, e eficiente en canto á súa distribución e aproveitamento. A música debe entenderse como un modo de expresar dunha parte sentimentos e sensacións, pero tamén, e iso é moi importante, como unha linguaxe, cunha estética e características propias,

dentro dos parámetros de temporalidade e especialidade que lle son connaturais.

Percibir todo isto, implica adoptar un compromiso artístico que, ao termo desa fase, debería ser claro e posibilitar o ulterior desenvolvemento duna verdadeira personalidade como interprete.

A educación do músico, tanto interprete como compositor, debe pasar necesariamente, por unha toma de conciencia da necesidade dunha bagaxe cultural interdisciplinar, e de moitas horas diarias de dedicación ao cultivo da técnica. A formación dun pianista non debe ser insensible a esta realidade, e os Graos Elemental e Profesional teñen como obxectivo conseguir, en última instancia, sentar as bases sólidas para posibilitar a profundización artística que se reserva ao Grao Superior.

O **grao profesional** ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Grao profesional:

- Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- Analizar e valorar a calidade da música.
- Coñecer os valores da música.
- Participar en actividades de animación musical e cultural.
- Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- Coñecer e valorar o patrimonio musical, como parte do patrimonio histórico e cultural.
- Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base na formación de futuros profesionais.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral e a do galego en particular, como medio no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

Obxectivos específicos:

- Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo.
- Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais e as súas características.
- Utilizar o oído interno como base da afinación e da interpretación musical.
- Fomentar unha imaxe axustada das posibilidades e características musicais de cada un.
- Compartir vivencias musicais de grupos na aula e fora dela.
- Valorar o corpo e a mente para utilizar a técnica e concentrarse na audición e na interpretación.
- Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo.
- Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento.
- Adquirir e aplicar os reflexos necesarios para resolver eventualidades na interpretación.
- Cultivar a improvisación e a transposición.
- Interpretar individualmente ou en grupo obras escritas en todas as linguaxes musicais.
- Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

Obxectivos

- Perfeccionar todos os tipos de ataques.
- Desenvolver hábitos de estudo correctos. Regularidade no traballo. Lograr un aproveitamento adecuado das clases semanais: actitude, comportamento, regularidade no estudo.
- Perfeccionar os estudos dos pedais en todos os períodos.
- Incrementar o adestramento da memoria.
- Profundar nas audicións críticas.
- Tocar en público.

Contidos

- Consolidación dos contidos do curso anterior.
- Dominio das dificultades técnicas e musicais do repertorio do curso: *Igualdade e*

independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con paso de pulgar: escalas e arpexos. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes. Articulacións, fraseo, control dinámico, elementos básicos do estilo etc.

- Práctica de escalas en catro oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades, maiores e menores. Diferentes articulacións, ataques, dinámicas.
- Práctica de arpexos. en catro oitavas. Coñecemento e progresivo dominio de todas as tonalidades, maiores e menores. Diferentes articulacións, ataques, dinámicas.
- Perfeccionamento de todos os tipos de ataques.
- Perfeccionamento dos estudos dos pedais en todos os períodos.
- Adquisición progresiva de hábitos correctos de estudo, desenrolo da autocrítica, autonomía no estudo e control auditivo.
- Consolidación dun nivel de madurez técnico e musical que permita abordar estudos de grao superior.
- Incremento do adestramento da memoria.
- Profundización das audicións críticas.
- Participación en audicións públicas.

Contidos mínimos

- O alumno interpretará polo menos 3 estudos, 1 obra barroca, 1 obra clásica, 1 obra romántica e 1 obra moderna. Exercicios, escalas e arpexos. indicados polo titor.
- Polo menos **interpretaranse 3 obras de memoria**, podendo ser unha delas un só dos estudos.
- O alumno tocará polo menos unha vez en público durante o curso, sempre coa autorización previa do profesor, actividade que forma parte do proceso de avaliación.
- ***Por ser o último curso de Grao medio os alumnos ofrecerán un recital de memoria, de media hora de duración, con polo menos 3 obras do repertorio do curso.***

Recursos didácticos

Para o cumprimento da programación de cada curso, o profesor poderá utilizar o material didáctico que estime oportuno.

Lista de obras *orientativa* do nivel esixido

Importante:

Poderán interpretarse outras obras de equivalente dificultade.

6º Grao profesional

Obras didácticas:

- Estudos de virtuosismo e estudos para a man esquerda, Moszkowsky.
- Estudos sobre Paganini, Schumann.
- Estudos Op.740 e 365, Czerny.
- Estudos, Casella.
- Estudos, Chopin
- Gradus ad Parnassum, Clementi.
- Estudos, Scriabin.

Obras barrocas:

- Clave ben temperado, ou Suites, Bach.
- Suites, Haendel.

Obras clásicas:

- Sonatas y variaciones, Haydn, Mozart, Beethoven.

Obras románticas:

- Obras de Schubert, Chopin, Schumann, Liszt, etc.

Obras modernas:

- Obras de Debussy, Ravel, Albéniz, Falla, Groba, Bartok etc.

Criterios de avaliación

1er trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións

dinámicas, con atención a calidade do son.

- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dixitación, pedalización fraseo.
- Será imprescindible que o alumno complete 3 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

2º trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar os obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dixitación, pedalización, fraseo etc.
- Será imprescindible que o alumno complete 2 obras ou estudos técnicos.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.

3er trimestre

- Utilizar o esforzo muscular adecuado ás esixencias da execución.
- Valorarase a consecución de todos os contidos reflexados na programación.
- Demostrar o dominio técnico e musical na execución do repertorio traballado.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución, e no uso do pedal e nas cuestións dinámicas, con atención a calidade do son.
- Interpretar as obras esixidas en cada curso segundo o programa.
- Interpretar de memoria con fluidez, seguridade e control.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras: dixitación, pedalización, fraseo. calidade do son...

- Será imprescindible que o alumno complete 3 estudos técnicos e 4 obras.
- O alumno interpretará de memoria como mínimo 1 obra.
- Será imprescindible que o alumno toque polo menos unha vez en público durante o curso.
- Demostrar autonomía no emprego dos recursos técnicos adquiridos en cursos anteriores.
- Demostrar criterios de interpretación persoais en coherencia co estilo e a época.
- Afrontar un recital como solista.
- Ser capaz de efectuar unha autocrítica madura do propio rendemento interpretativo en función do esforzo realizado e do estudo.
- Prepararse para facer unha posible proba de acceso ao Grao Superior.

Procedementos de avaliación

Avaliación inicial:

Infórmanos das capacidades do alumno có que imos traballar.

Avaliación procesual:

Permite observar e valorar os cambios que se producen na aprendizaxe, detectar as posibles dificultades e poñerlles remedio.

Avaliación final:

Realízase ao final de curso.

A avaliación levarase a cabo tendo en conta os obxectivos e os criterios de avaliación establecidos no currículo.

A avaliación da aprendizaxe dos alumnos será continua, cualitativa e integradora, aínda que diferenciada segundo as materias do currículo.

O profesorado avaliará a aprendizaxe dos alumnos ao longo do curso.

A avaliación é continua e baséase na observación sistemática e semanal. Por outra banda valorarase a participación dos alumnos nas actividades como: Audicións, asistencia a Cursos, etc.

Nos Graos elemental e profesional, os profesores evalúan aos seus alumnos tendo en conta os obxectivos, contidos e os criterios de avaliación establecidos na programación e no currículo.

A avaliación será continua, cualitativa e integradora e o profesor valorará de forma

constante o progreso dos alumnos ao longo de todo o curso, así como a súa asistencia e actitude.

Partindo da avaliación continua os profesores poden establecer probas de avaliación:

- Avaliación puntual. O profesor poderá realizar exames mensuais, trimestrais ou con calquera outra periodicidade como ferramenta de avaliación. Se valorará o rendemento do alumno así como a calidade e cantidade de traballo presentada.
- Audicións. O profesor valorará o comportamento do alumno nas audicións ou concertos programados polo departamento.

A cualificación final non será a media das cualificacións parciais. Esta cualificación final será a que teña en conta o desenrolo da capacidade do alumno durante o curso, significará o nivel de preparación e o grao de madurez que este leva, para facerlle fronte ao curso seguinte.

Os resultados das avaliacións expresaranse mediante a escala numérica de 1 a 10 sen decimais.

Considéranse positivas as cualificacións iguais ou superiores a 5, e negativas, as inferiores a 5.

Criterios de cuantificación e calibración

-Criterios técnicos:

Técnica, resolución das dificultades, hixiene postural, desenrolo do oído interno etc...**40%**.

-Criterios estéticos:

Interpretación e coñecemento dos diferentes estilos, calidade do son en relación co estilo, creatividade, resultado musical, capacidade de comunicación..etc... **40 %**.

-Criterios actitudinais:

Actitude, interese, comportamento...etc.. **20%**.

Para ter opción a facer media, e polo tanto, aprobar, o alumno deberá acadar un 5 en cada un dos apartados sinalados.

Perda da avaliación continua

O proceso de aprendizaxe artístico nos niveis elemental e profesional require un seguimento constante por parte do profesor e polo tanto a asistencia regular ás clases.

A comisión de coordinación pedagóxica acordou que o número máximo de faltas sen xustificar serán de catro clases na asignatura de Piano, que levará á perda do dereito a avaliación continua.

Os alumnos que perdan dito dereito, terán que someterse a un exame, ao que será convocado polo profesor. Consistira nos seguintes puntos, tendo en conta os contidos xerais do curso reflectidos na programación:

O alumno deberá interpretar o programa esixido de acordo con contidos e obxectivos do curso.

Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados para cada curso.

No caso de que o alumno non tocara en público o número de veces esixidos na programación, o fará diante de quen o profesor estime oportuno.

Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación trimestrais

Farase a recuperación na propia clase. O profesor fixará unha data para facer o exame de recuperación cos mesmos contidos que os do trimestre no superado.

O alumno que ao final do curso nos consiga acadar unha cualificación positiva, terá dereito a presentarse ás **probos extraordinarias de setembro**.

Probos extraordinarias de setembro

A proba extraordinaria de setembro consistirá:

- 1) Os alumnos deberá interpretar o programa completo esixido nos contidos mínimos.
- 2) Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxectivos programados no curso.
- 3) Os criterios de avaliación e a súa cuantificación son os mesmos que figuran para os tres trimestres do curso correspondente. (Consultar programación)

Medidas de recuperación para cursos pendentes

O alumno que teña un curso pendente, matricularase do curso seguinte ademais do curso pendente. A recuperación da materia deberá realizarse na clase do curso seguinte.

Mentres non alcance os niveis esixidos e teña superado o curso pendente, non poderá acadar unha cualificación positiva no curso superior.

Atención a diversidade

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio alto, cunha grande capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio

son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretememento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico, que ofrezan unha gama ampla de actividades didácticas que respondan os diferentes graos de aprendizaxe.
2. Variacións da metodoloxía para adaptala ás necesidades de cada alumno.
3. Propoñer actividades de traballo diferenciadas. O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.
4. Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.
5. Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente. A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respectar os mínimos esixibles fixados na programación.

Procedementos de avaliación e seguimento da programación.

Ao longo do curso, nas reunións do departamento, os profesores revisarán de forma permanente o grao de cumprimento da programación así os resultados académicos dos alumnos, tendo en conta tanto os obxectivos e contidos propostos, como as características individuais de cada un dos alumnos: avaliación inicial, atención nas clases, tempo dedicado ao instrumento, condicións, talento, capacidades, etc.

Os profesores informarán aos alumnos e aos seus pais do grao de cumprimento dos mínimos esixidos, dos criterios cos que van ser avaliados e da súa evolución.

Así mesmo, tentarase manter un contacto continuo co resto dos departamentos para ter unha visión global do desenvolvemento de cada alumno.

Procedementos para a avaliación interna do departamento.

As reunións do departamento son o foro onde se realizará de forma permanente, a avaliación interna das estratexias metodolóxicas do departamento, valorando o grao de cumprimento da programación, os resultados académicos, os resultados artísticos etc. Todo iso, tendo en conta a idiosincrasia propia do instrumento, así como a individualidade de cada un dos alumnos: o seu grao de compromiso co estudo, facultades, talento, esforzo, interese no estudo do instrumento, etc.

Comentásense regularmente as audicións realizadas polos alumnos, os resultados globais de cada avaliación e calquera cuestión que os membros do departamento consideren oportuna. Trasladaranse á comisión de coordinación pedagóxica os puntos que os profesores estimen necesarios. Finalmente revisaranse as porcentaxes finais de aprobados e suspensos e unificando criterios para obter o óptimo desenvolvemento musical, artístico e instrumental dos alumnos.

Por outra banda, dentro desta avaliación interna, terase en conta e de forma moi destacada, os medios físicos e humanos cos que conta o departamento: material impreso: partituras, libros de consulta, revistas especializadas, instrumentos e o seu estado (pianos de cola en número suficiente e aulas con dous pianos), mobiliario adecuado, orzamento para actividades, cursos, clases maxistras, dispoñibilidade de aulas para clases de apoio, número de profesores axeitado en relación coa demanda, cursos de formación específicos para o profesorado e flexibilidade para a súa reciclaxe, flexibilidade para a realización de proxectos artísticos por parte dos profesores etc ... En definitiva os medios básicos para alcanzar un ensino profesional de calidade, e que permita aos profesores e alumnos levar a cabo, de forma real os obxectivos que a programación expón soamente de forma teórica. Desta banda a avaliación incluírá no so o análise dos resultados, e da consecución dos obxectivos programados, si non tamén o análise do grao de compromiso, implicación e diálogo cos profesores, dos responsables do centro en xeral e de a administración en particular, no proceso educativo dos alumnos deste departamento.

A clase colectiva

Puntos básico a desenrolar.

1. Sintaxe musical. Memorización e análise
2. Práctica instrumental en conxunto
3. Desenvolvemento da creatividade
4. Conciencia corporal
5. Formación do oído

1. LECTURA

1º GE

Obxectivos

- Iniciar a práctica da lectura a vista, tanto en textos homofónicos como polifónicos.
- Adaptarse a ter ante si dous pentagramas con dúas claves distintas.
- Desenvolver a capacidade de síntese e automatismos.
- Iniciar a práctica da lectura interválica.
- Tomar conciencia do pulso interior.
- Desenvolver progresivamente o hábito de tocar os textos musicais de forma continua.

Contidos

- Familiarización coas figuras básicas redonda, branca, negra e corchea e os seus respectivos silencios.
- Utilización dos compases de subdivisión binaria mais frecuentes: 2/4, $\frac{3}{4}$ e 4/4.
- Inclusión das indicacións dinámicas: F e P
- Práctica de diferentes articulacións: legato e non legato.
- Iniciación da lectura interválica con distancias de 2ª, 3ª, 4ª e 5ª, mantendo a man en posición fixa.
- Lectura con progresivo grado de dificultade de exercicios rítmicos, ostinatos, cánones e exercicios melódicos en posición fixa en relación cos contidos anteriores.

Material orientativo:

- “Paso a paso I”, de Sebastián Mariné.
- “Premières lectures pour le piano”, de Jaques Capuis

- “20 “quarts d’heure” de lecture à vue au piano” de Albert Jeanneret.
- “El piano a primeira vista. Elemental. 1er curso” de Benjamín Santacana
- “Clase colectiva de piano vol. 1” de Eva Malía

2º GE

Obxectivos

- Continuar desenvolvendo o hábito de ler a vista, tanto textos homofónicos como polifónicos.
- Familiarizarse coa práctica da lectura simultánea a dúas claves distintas.
- Continuar mellorando a capacidade de síntese e automatismos.
- Afianzar a práctica da lectura interválica.
- Tomar conciencia do pulso interior.
- Desenvolver progresivamente o hábito de tocar os textos musicais de forma contínua.

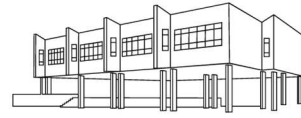
Contidos

Presupose o traballo dos contidos do curso anterior e engádense os seguintes:

- Familiarización cos ritmos: dúas corcheas, tres, negra con punto, negra-corchea
- Utilización dos compases de subdivisión ternaria mais frecuentes: 3/8 e 6/8.
- Inclusión das indicacións dinámicas: mf e mp.
- Práctica de diferentes articulacións.
- Ampliación da interválica de lectura ata a 6ª.
- Lectura con progresivo grado de dificultade de exercicios rítmicos, ostinatos, cánones e exercicios melódicos, en posición fixa en relación cos contidos anteriores.

Material orientativo:

- “Paso a paso II”, de Sebastián Mariné.
- “Premières lectures pour le piano”, de Jaques Capuis
- “20 “quarts d’heure” de lecture à vue au piano” de Albert Jeanneret.
- “El piano a primera vista. Elemental. 2º curso” de Benjamín Santacana
- “Clase colectiva de piano vol. 2” de Eva Malía

3º GE

Obxectivos

- Afianzar a soltura no hábito de ler a vista, tanto textos homofónicos como polifónicos.
- Adquirir un certo grado de soltura na lectura simultánea a dúas claves distintas.
- Continuar desenvolvendo a capacidade de síntese e automatismos.
- Consolidar a práctica da lectura interválica.
- Afianzar o sentido rítmico interno.
- Realizar os exercicios de lectura a vista mantendo a continuidade do discurso.

Contidos

Presuponse o traballo dos contidos dos cursos anteriores, engadíndose os seguintes:

- Familiarización cos ritmos: corchea-negra-corchea, silencio corchea-corchea, semicorcheas, sínkopas e contratempos.
- Utilización de todos os compases de subdivisión binaria e ternaria.
- Inclusión do crescendo e o diminuendo.
- Práctica de esforzandos e acentos.
- Ampliación da interválica de lectura ata a 7ª e a 8ª.
- Lectura con progresivo grado de dificultade de exercicios rítmicos, ostinatos, cánones e exercicios melódicos , en posición fixa en relación cos contidos anteriores.

Material orientativo:

- “Paso a paso III”, de Sebastián Mariné.
- “El piano a primera vista. Elemental. 3º curso” de Benjamín Santacana
- “Clase colectiva de piano vol. 3” de Eva Malía
- “Ejercicios de repentización y transporte”

4º GE

Obxectivos

- Consolidar a soltura no hábito de ler a vista, tanto textos homofónicos como polifónicos.
- Afianzar a soltura na lectura a dúas claves distintas.
- Continuar desenvolvendo a capacidade de síntese e automatismos.

- Consolidar a práctica da lectura interválica.
- Afianzar o sentido rítmico interno.
- Realizar os exercicios de lectura a vista mantendo a continuidade do discurso.

Contidos

Presuponse o traballo dos contidos dos cursos anteriores, engadíndose os seguintes:

- Familiarización cos grupos de valoración especial: tresillo. Combinación cos elementos anteriores.
- Utilización de todos os compases de subdivisión binaria e ternaria.
- Inclusión de todas as indicacións dinámicas.
- Práctica de acentos e esforzandos.
- Familiarización cos cambios de posición na lectura a vista.
- Práctica de cambios de compás dentro do mesmo exercicio.
- Lectura con progresivo grado de dificultade de exercicios rítmicos, ostinatos, cánones e exercicios melódicos, en posición fixa en relación cos contidos anteriores.

Material orientativo:

- “Paso a paso IV”, de Sebastián Mariné.
- “El piano a primera vista. Elemental. 4º curso” de Benjamín Santacana
- “Clase colectiva de piano vol. 4” de Eva Malía
- “Ejercicios de repentización y transporte”

2. SINTAXE MUSICAL. MEMORIZACIÓN E ANÁLISE

1º GE

Obxectivos

- Tomar conciencia do pulso e asimilalo.
- Desenvolver a sensibilidade tonal, comezando co intervalo de 5ª e seguindo polo de 3ª.
- Asociar as distancias no teclado coas distancias sonoras.
- Comprender e levar á práctica o concepto de dominante e tónica.
- Conseguir unha aprendizaxe significativa nos seguintes aspectos musicais:

tonalidade, modalidade, pentacordio, imitación, pregunta - resposta e canon.

- Identificar as frases e as semifrases do discurso musical.
- Presentar a cadencia perfecta.

Contidos

- Desenvolvemento dos reflexos necesarios para que na medida do posible o pulso non se vexa alterado, interrompindo o discurso musical. (Interiorización do pulso.)
- Recoñecemento das sonoridades de tónica e dominante.
- Fomento das capacidades de asimilación, concentración e memoria.
- Asimilación auditiva do canon e da imitación.
- Análise de pequenas pezas musicais.
- Práctica da cadencia perfecta.

Metodoloxía

Partir sempre da sensación auditiva e da imitación antes que da lectura.

2º GE

Obxectivos

- Continuar traballando a conciencia do pulso e asimilalo.
- Desenvolver a sensibilidade tonal, en todos os intervalos.
- Superar o ámbito da posición dos 5 dedos.
- Traballar o concepto de dominante e tónica con diferentes patrones de acompañamento. Engadir o IV grao.
- Conseguir unha aprendizaxe significativa nos seguintes aspectos musicais: tonalidade, modalidade, pentacordio, imitación, pregunta resposta e canon.
- Identificar as frases e as semifrases do discurso musical.
- Presentar a cadencia plagal e consolidar a perfecta.

Contidos

- Desenvolvemento dos reflexos necesarios para que na medida do posible o pulso non se vexa alterado, interrompindo o discurso musical. (Interiorización do pulso.)
- Recoñecemento das sonoridades de tónica e dominante.
- Fomento das capacidades de asimilación, concentración e memoria.
- Asimilación auditiva do canon e da imitación.
- Análise de pequenas pezas musicais.

- Práctica das cadencias perfectas e plagais.

3º GE

Obxectivos

- Tomar conciencia do pulso e asimilalo.
- Desenvolver a sensibilidade tonal, comezando co intervalo de 5ª e seguindo polo de 3ª.
- Comprender e levar á práctica o concepto de dominante, subdominante e tónica.
- Conseguir unha aprendizaxe significativa nos seguintes aspectos musicais: tonalidade, modalidade, pentacordio, imitación, pregunta resposta e canon.
- Identificar as frases e as semifrases do discurso musical.
- Presentar a cadencia rota e a semicadencia. Afianzar as perfectas e as plagais.

Contidos

- Desenvolvemento dos reflexos necesarios para que na medida do posible o pulso non se vexa alterado, interrompindo o discurso musical. (Interiorización do pulso.)
- Recoñecemento das sonoridades de tónica, subdominante e dominante.
- Fomento das capacidades de asimilación, concentración e memoria.
- Asimilación auditiva do canon e da imitación.
- Análise de pequenas pezas musicais de dificultade crecente.
- Práctica das cadencias: perfecta, plagal, semicadencia e rota.

4º GE

Obxectivos

- Tomar conciencia do pulso e asimilalo.
- Desenvolver a sensibilidade tonal, comezando co intervalo de 5ª e seguindo polo de 3ª.
- Comprender e levar á práctica o concepto de dominante e tónica.
- Conseguir unha aprendizaxe significativa nos seguintes aspectos musicais: tonalidade, modalidade, pentacordio, imitación, pregunta resposta e canon.
- Identificar as frases e as semifrases do discurso musical.
- Empregar as diferentes cadencias musicais.

Contidos

- Desenvolvemento dos reflexos necesarios para que na medida do posible o pulso

non se vexa alterado, interrompindo o discurso musical. (Interiorización do pulso.)

- Recoñecemento das sonoridades dos grupos de tónica, subdominante e dominante.
- Fomento das capacidades de asimilación, concentración e memoria.
- Asimilación auditiva do canon e da imitación.
- Afianzamento no análise de pequenas pezas musicais.
- Práctica de diferentes cadencias musicais con soltura.

3. PRÁCTICA INSTRUMENTAL EN CONXUNTO

1º GE

Obxectivos

- Ofrecer ó estudante un repertorio fácil e variado, no que teñan cabida tódolos xéneros musicais posibles.
- Introducir materiais de práctica de conxunto que se poidan aprender directamente sobre o instrumento, sen necesidade de lectura.
- Estimular no estudante a percepción estrutural e a identificación de patróns musicais que lle faciliten a futura comprensión da sintaxe musical.
- Interpretar pezas en grupo de xeito lúdico, tomando conciencia da importancia do grupo á hora de facer música, en contraposición á interpretación individual.
- Desenvolver no estudante a capacidade auditiva para escoitar ó outro ó tempo que toca.
- Participar en audicións onde se amose o traballo realizado na clase.

Contidos

- Iniciación na autoescoita como base de toda interpretación musical.
- Iniciación á audición activa, como medio para comprender e facer comprender a música, tanto ó intérprete coma ó ouvinte.
- Adquisición progresiva da capacidade para integrarse nun todo.
- Control primario da topografía do teclado.
- Traballo comprensivo a través da execución de pequenas estruturas musicais.
- Realización de actividades con público.

2º G. E.

Obxectivos

- Ofrecer ó estudante un repertorio fácil e variado, no que teñan cabida tódolos xéneros musicais posibles.
- Introducir materiais de práctica de conxunto que se poidan aprender directamente sobre o instrumento, sen necesidade de lectura.
- Estimular no estudante a percepción estrutural e a identificación de patróns musicais que lle faciliten a futura comprensión da sintaxe musical.
- Interpretar pezas en grupo de xeito lúdico, tomando conciencia da importancia do grupo á hora de facer música, en contraposición á interpretación individual.
- Desenvolver no estudante a capacidade auditiva para escoitar ó outro ó tempo que toca.
- Participar en audicións onde se amose o traballo realizado na clase.
- Introducir materiais de práctica de conxunto nos que o alumno teña que ler (a vista ou traballando previamente na casa).

Contidos

- Profundización progresiva na autoescoita como base de toda interpretación musical.
- Profundización progresiva na audición activa, como medio para comprender e facer comprender a música, tanto ó intérprete coma ó ouvinte.
- Adquisición progresiva da capacidade para integrarse nun todo.
- Control mais amplo da topografía do teclado.
- Traballo comprensivo a través da execución de estruturas musicais.

3º G. E.

Obxectivos

- Ofrecer ó estudante un repertorio fácil e variado, no que teñan cabida tódolos xéneros musicais posibles.
- Introducir materiais de práctica de conxunto que se poidan aprender directamente sobre o instrumento, sen necesidade de lectura.
- Estimular no estudante a percepción estrutural e a identificación de patróns musicais que lle faciliten a futura comprensión da sintaxe musical.

- Interpretar pezas en grupo de xeito lúdico, tomando conciencia da importancia do grupo á hora de facer música, en contraposición á interpretación individual.
- Desenvolver no estudante a capacidade auditiva para escoitar ó outro ó tempo que toca.
- Participar en audicións onde se amose o traballo realizado na clase.
- Introducir materiais de práctica de conxunto nos que o alumno teña que ler (a vista ou traballando previamente na casa).

Contidos

- Profundización progresiva na autoescoita como base de toda interpretación musical.
- Profundización progresiva na audición activa, como medio para comprender e facer comprender a música, tanto ó intérprete coma ó ouvinte.
- Adquisición progresiva da capacidade para integrarse nun todo.
- Control mais amplo da topografía do teclado.
- Traballo comprensivo a través da execución de estruturas musicais máis complexas.

4ª G.E.

Obxectivos

- Ofrecer ó estudante un repertorio fácil e variado, no que teñan cabida tódolos xéneros musicais posibles.
 - Introducir materiais de práctica de conxunto que se poidan aprender directamente sobre o instrumento, sen necesidade de lectura.
 - Estimular no estudante a percepción estrutural e a identificación de patróns musicais que lle faciliten a futura comprensión da sintaxe musical.
 - Interpretar pezas en grupo de xeito lúdico, tomando conciencia da importancia do grupo á hora de facer música, en contraposición á interpretación individual.
 - Desenvolver no estudante a capacidade auditiva para escoitar ó outro ó tempo que toca.
 - Participar en audicións onde se amose o traballo realizado na clase.
- Introducir materiais de práctica de conxunto nos que o alumno teña que ler (a vista ou traballando previamente na casa)

Contidos

- Profundización progresiva na autoescola como base de toda interpretación musical.
- Profundización progresiva na audición activa, como medio para comprender e facer comprender a música, tanto ó intérprete coma ó ouvinte.
- Adquisición progresiva da capacidade para integrarse nun todo.
- Control mais amplo da topografía do teclado.
- Traballo comprensivo a través da execución de estruturas musicais máis complexas.

4. DESENVOLVEMENTO DA CREATIVIDADE

1º G.E.

Obxectivos

- Achegarse ó piano dun xeito experimental, lúdico e desinhibido.
- Aprender a sentir o piano como un medio a través do cal expresarse, desenvolvendo a propia fantasía (imaxinación creativa)
- Despertar a curiosidade e o gusto pola innovación.
- Comezar a recoñecer as graffas non tradicionais e a súa aplicación práctica no piano, como búsqueda de novos efectos sonoros.
- Exploración e exteriorización da propia personalidade creadora mediante a improvisación (no sentido máis amplo posible: melódica, armónica, rítmica, tímbrica, libre, ...)
- Comezar a improvisar pequenos textos melódicos.
- Comprender os sustentos necesarios dende os que realizar unha improvisación armónica.

Contidos

- Creación de ostinatos e células rítmicas.
- Improvisación melódica: motivos musicais, semifrases e frases de ata 8 compases en posición fixa, empregando teclas negras ou escalas de ata unha alteración segundo os seguintes parámetros orientativos:
- Figuras básicas redonda, branca, negra e corchea e os seus respectivos silencios.
- Utilización dos compases de subdivisión binaria máis frecuentes: 2/4, 3/4 e 4/4.

- Inclusión das indicacións dinámicas: F e P
- Práctica de diferentes articulacións: legato e non legato.
- Improvisacións armónicas: acompañamento de melodías dadas ou improvisadas polos alumnos , empregando os acordes de I e V.
- Experimentación con algunhas das grafías non tradicionais: clusters, tonlos, notación espacial.
- Búsqueda das posibilidades tímbricas do instrumento, tanto dentro como fora do teclado: accionamiento directo dentro do arpa, golpes na madeira, preparación do arpa con diversos materiais...
- Creación da imaxe estética da música. Asociación da música que se toca ou se escoita coas propias emocións e pensamentos a través de exercicios como:
- Invención de letras de pequenas obras para piano.
- Caminar, bailar, debuxar a música .
- Improvisación medio-libre de elementos dados nas que só se poden empregar ditos elementos pero tratados dentro dunha gran liberdade (amplitude de rexistro, matices, articulacións,...).
- Libre improvisación con un carácter prefixado ou suxerido por un relato, a visión dun debuxo ou pintura.
- Interpretación de diversos caracteres prefixados sobre un material proposto.
- Creación de contos musicais sinxelos nos que se asociará todo movemento no piano a unha idea, personaxe, sensación.

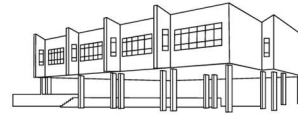
Material orientativo:

- “Piano colectivo G.E. 1º curso” de Emilio Molina
- “Clase colectiva de piano vol. 1” de Eva Malía

2º G.E.

Obxectivos

- Achegarse ó piano dun xeito experimental, lúdico e desinhibido.
- Sentir o piano como un medio a través do cal expresarse, desenvolvendo a propia fantasía (imaxinación creativa)
- Despertar a curiosidade e o gusto pola innovación.
- Experimentar coas grafías non tradicionais e a súa aplicación práctica no piano,

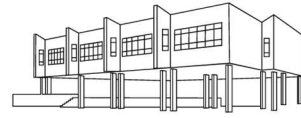

como búsqueda de novos efectos sonoros.

- Exploración e exteriorización da propia personalidade creadora mediante a improvisación (no sentido máis amplo posible: melódica, armónica, rítmica, tímbrica, libre, ...)
- Improvisar pequenos textos musicais e formais: danza, marcha.
- Comprender e aplicar con maior soltura os sustentos necesarios dende os que realizar unha improvisación armónica de dificultade crecente.

Contidos

- Creación de ostinatos e células rítmicas.
- Realización de exercicios de construción formal : iniciación á improvisación de textos musicais máis complexos como unha danza, ou unha marcha, segundo os seguintes parámetros orientativos:
- Escalas de ata unha alteración.
- Experimentación con escalas non tonais
- Figuras básicas redonda, branca, negra e corchea e os seus respectivos silencios.
- Utilización dos compases de subdivisión binaria máis frecuentes: 2/4, 3/4 e 4/4.
- Inclusión das indicacións dinámicas: mp e mf
- Ampliación das articulacións empregadas: staccato.
- Improvisacións armónicas: acompañamento de melodías dadas ou improvisadas polos alumnos, empregando os acordes de I e IV eV.
- Familiarización coas graffas non tradicionais.
- Búsqueda das posibilidades tímbricas do instrumento, tanto dentro como fora do teclado: glissandi, disonancias de dúas notas contiguas de semitono, pisar o pedal de resoancia sen tocar nengunha tecla, probar o eco dentro da caixa de resoancia...
- Creación da imaxe estética da música: asociación da música que se toca ou se escoita coas propias emocións e pensamentos a través de exercicios como:
- Invención de letras de pequenas obras para piano
- Caminar, bailar, debuxar a música
- Improvisación medio-libre de elementos dados nas que só se poden empregar ditos elementos pero tratados dentro dunha gran liberdade (amplitude de rexistro, matices, articulacións, ...)

- Libre improvisación con un carácter prefixado ou suxerido por un relato, a visión dun debuxo ou pintura.
- Interpretación de diversos caracteres prefixados sobre un material proposto.
- Creación de contos musicais sinxelos nos que se asociará todo movemento no piano a unha idea, personaxe, sensación.

Material orientativo:

- “Piano colectivo G.E. 2º curso” de Emilio Molina
- “Clase colectiva de piano vol. 2” de Eva Malía

3º G.E.

Obxectivos

- Achegarse ó piano dun xeito experimental, lúdico e desinhibido.
- Expresarse a través do instrumento con certa soltura, desenvolvendo a propia fantasía (imaxinación creativa) .
- Afianzar a curiosidade e o gusto pola innovación.
- Continuar experimentando coas grafías non tradicionais e a súa aplicación práctica no piano, como búsqueda de novos efectos sonoros.
- Exploración e exteriorización da propia personalidade creadora mediante a improvisación (no sentido máis amplo posible: melódica, armónica, rítmica,tímbrica , libre,...)
- Improvisar textos musicais e formais: ABA, ABA', ABACA, blues, etc.
- Comprender e aplicar con maior soltura os sustentos necesarios dende os que realizar unha improvisación armónica de dificultade crecente.

Contidos

- Creación de ostinatos e células rítmicas máis complexos.
- Realización de exercicios de construción formal de dificultade crecente, segundo os seguintes parámetros orientativos:
- Escalas de ata unha alteración.
- Experimentación con escalas non tonais
- Figuras básicas redonda, branca, negra e corchea e os seus respectivos silencios.
- Ampliación dos compases empregados : 3/8, 6/8
- Inclusión do crescendo e o diminuendo.

- Ampliación das articulacións empregadas: sforzando, acentos.
- Improvisacións armónicas: acompañamento de melodías dadas ou improvisadas polos alumnos , empregando os acordes de I e IV, V e VI.
- Familiarización crecente coas grafías non tradicionais.
- Resolución e inventiva na búsqueda das posibilidades tímbricas do instrumento, tanto dentro como fora do teclado.
- Creación da imaxe estética da música: asociación da música que se toca ou se escoita coas propias emocións e pensamentos a través de exercicios como:
- Improvisación medio-libre de elementos dados nas que só se poden empregar ditos elementos pero tratados dentro dunha gran liberdade (amplitude de rexistro, matices, articulacións,...)
- Libre improvisación con un carácter prefixado ou suxerido por un relato, a visión dun debuxo ou pintura.
- Interpretación de diversos caracteres prefixados sobre un material proposto, asociando xestos e movementos á interpretación.
- Creación de contos musicais sinxelos nos que se asociará todo movemento no piano a unha idea, personaxe, sensación.

Material de referencia:

- “Piano colectivo G.E. 1º curso” de Emilio Molina
- “Clase colectiva de piano vol. 3” de Eva Malía

4º G. E.

Obxectivos

- Achegarse ó piano dun xeito experimental, lúdico e desinhibido.
- Expresarse a través do instrumento con certa soltura, desenvolvendo a propia fantasía (imaxinación creativa)
- Continuar afianzando a curiosidade e o gusto pola innovación.
- Continuar experimentando coas grafías non tradicionais e a súa aplicación práctica no piano, como búsqueda de novos efectos sonoros.
- Exploración e exteriorización da propia personalidade creadora mediante a improvisación (no sentido máis amplo posible: melódica, armónica, rítmica,tímbrica , libre,...)

- Improvisar textos musicais e formais de dificultade crecente.
- Comprender e aplicar con maior soltura os sustentos necesarios dende os que realizar unha improvisación armónica de dificultade crecente.

Contidos

- Creación de ostinatos e células rítmicas máis complexos.
- Realización de exercicios de construción formal de dificultade crecente, segundo os seguintes parámetros orientativos:
- Escalas de ata unha alteración.
- Experimentación con escalas non tonais (blues, oriental- Eva Malía 3)
- Figuras básicas redonda, branca, negra e corchea e os seus respectivos silencios.
- Ampliación dos compases empregados : 3/8, 6/8
- Inclusión do crescendo e o diminuendo.
- Ampliación das articulacións empregadas: sforzando, acentos.
- Improvisacións armónicas: acompañamento de melodías dadas ou improvisadas polos alumnos , empregando os acordes de I e IV, V e VI.
- Familiarización crecente coas grafías non tradicionais.
- Resolución e inventiva na búsqueda das posibilidades tímbricas do instrumento, tanto dentro como fora do teclado.
- Creación da imaxe estética da música: asociación da música que se toca ou se escoita coas propias emocións e pensamentos a través de exercicios como:
- Improvisación medio-libre de elementos dados nas que só se poden empregar ditos elementos pero tratados dentro dunha gran liberdade (amplitude de rexistro, matices, articulacións,...)
- Libre improvisación con un carácter prefixado ou suxerido por un relato, a visión dun debuxo ou pintura.
- Interpretación de diversos caracteres prefixados sobre un material proposto, asociando xestos e movementos á interpretación.
- Creación de contos musicais sinxelos nos que se asociará todo movemento no piano a unha idea, personaxe, sensación.

Material orientativo:

- “Piano colectivo G.E. 1º curso” de Emilio Molina

- “Clase colectiva de piano vol. 3” de Eva Malía

5. Conciencia corporal: Respiración y relajación

1º G.E.

Obxectivos

- Tomar conciencia de los aspectos básicos de la respiración. Inicio en el hábito de la respiración consciente y controlada.
- Adoptar unha posición correcta ó piano.
- Trabajar la percepción da propia conciencia corporal.

Contidos

- Práctica de ejercicios respiratorios de inspiración, retención y espiración.
- Iniciación a la práctica da respiración diafragmática.
- Interiorización de las sensacions tensión y relajación.
- Toma de conciencia do propio cuerpo.

2º G.E.

Obxectivos

- Tomar conciencia da importancia da respiración: inspiración, retención y espiración.
- Adoptar unha posición corporal en perfecto equilibrio.
- Experimentar la relajación muscular: peso do brazo.
- Adquirir un dominio progresivo do xesto corporal como medio de transmisión da expresión musical.

Contidos

- Práctica da respiración rítmica.
- Habito de manter unha posición corporal en perfecto equilibrio.
- Concienciación da relajación dos músculos de todo o corpo: interrelación entre gravedad y acción muscular.
- Concepción do brazo na sua totalidade.

3º G.E.

Obxectivos

- Controlar conscientemente a respiración.
- Adoptar unha posición corporal en perfecto equilibrio.
- Experimentar a relaxación da toda a musculatura.
- Establecer un exe sólido dende a cabeza a os pes.
- Adquirir un dominio progresivo do xesto corporal como medio de transmisión da expresión musical.
- Cultivar hábitos físicos saudables en prevención de posibles problemas musculares.

Contidos

- Control consciente da respiración
- Concienciación da relaxación dos músculos de hombros, cuello y cara.
- Asentamento da posición corporal equilibrada, establecendo un exe sólido desde a cabeza a os pes.
- Prevención de posibles problemas musculares mediante hábitos físicos saudables.

4º G.E.

Obxectivos

- Controlar conscientemente a respiración en cuatro tiempos: inspiración, retención, espiración y descanso..
- Adoptar unha posición corporal en perfecto equilibrio.
- Adquirir un dominio progresivo do xesto corporal como medio de transmisión da expresión musical.
- Experimentar la relaxación muscular do corpo considerado en su conxunto.
- Fomentar a concentración e atención como elemento básico de traballo.

Contidos

- Control consciente de la respiración adaptada a las necesidades musicais.
- Experimentación de la relaxación muscular de todo o corpo.
- Logro da concentración y atención como ferramenta fundamental na consecución de todos los obxectivos plantexados.
- Asentamiento da posición corporal equilibrada, estableciendo un exe sólido desde

la cabeza a los pes.

- Prevención de posibles problemas musculares mediante hábitos físicos saudables.

6. FORMACIÓN DO OÍDO

1º GE

Obxectivos

- Identificar auditivamente os sons do piano.
- Fomentar unha actitude crítica coa interpretación en función dos matices e a articulación.
- Desenvolver a capacidade imitativa: conseguir identificar os sons en base á comprensión do coñecemento da linguaxe musical e saber reproducilos cantando e tocando.
- Presentar auditivamente os acordes maiores e menores.
- Identificar pola súa relación harmónica os acordes de I e V.
- Recoñecer auditivamente a cadencia perfecta.
- Tocar mantendo unha audición activa do que os demais estean tocando, adaptándose así a un pulso común e a un equilibrio sonoro.
- Presentar os timbres dos distintos instrumentos.

Contidos

- Identificación auditiva dos sons do piano.
- Desenvolvemento dunha actitude interpretativa crítica en función dos matices e a articulación.
- Traballo da capacidade imitativa en función dos seus coñecementos da linguaxe musical.
- Diferenciación auditiva dos acordes maiores e menores.
- Identificación dos acordes de I e V pola súa relación harmónica.
- Práctica da cadencia perfecta para o seu recoñecemento auditivo.
- Interpretación en grupo mantendo coa audición activa un pulso común e un equilibrio sonoro axeitado.
- Iniciación ao recoñecemento auditivo dos timbres dos distintos instrumentos.

2º GE

Obxectivos

- Identificar auditivamente os sons do piano.
- Fomentar unha actitude crítica coa interpretación en función dos matices, a articulación e o pedal.
- Desenvolver a capacidade imitativa: conseguir identificar os sons en base á comprensión do coñecemento da linguaxe musical e saber reproducilos cantando e tocando.
- Recoñecer auditivamente os acordes maiores e menores.
- Identificar pola súa relación harmónica os acordes de I, IV e V.
- Diferenciar auditivamente a cadencia plagal e diferencial da perfecta.
- Tocar mantendo unha audición activa do que os demais estean tocando, adaptándose así a un pulso común e a un equilibrio sonoro.
- Traballar a diferenciación tímbrica dos distintos instrumentos.
- Realizar audicións de obras de diferentes estilos musicais. Contextualización das mesmas.

Contidos

- Identificación auditiva dos sons do piano.
- Desenvolvemento dunha actitude interpretativa crítica en función dos matices, a articulación e o pedal.
- Traballo da capacidade imitativa en función dos seus coñecementos da linguaxe musical.
- Diferenciación auditiva máis clara dos acordes maiores e menores.
- Identificación dos acordes de I, IV e V pola súa relación harmónica.
- Práctica da cadencia plagal para o seu recoñecemento auditivo e diferenciación da perfecta.
- Interpretación en grupo mantendo coa audición activa un pulso común e un equilibrio sonoro axeitado.
- Traballo sistemático no recoñecemento auditivo dos timbres dos distintos instrumentos.
- Audición e contextualización de obras de diferentes estilos musicais.

3º GE

Obxectivos

- Identificar auditivamente os sons do piano e as relacións entre eles.
- Fomentar unha actitude crítica coa interpretación en función do estilo musical.
- Desenvolver a capacidade imitativa: conseguir identificar os sons en base á comprensión do coñecemento da linguaxe musical e saber reproducilos cantando e tocando.
- Recoñecer auditivamente os acordes maiores, menores, aumentados e diminuídos.
- Identificar pola súa relación harmónica os acordes de I, II, IV, e V.
- Diferenciar auditivamente as cadencias rota e semicadencia, e diferenciarlas da perfecta e da plagal.
- Tocar mantendo unha audición activa do que os demais estean tocando, adaptándose así a un pulso común, a un equilibrio sonoro e a unha mesma intención no fraseo e na dirección musical.
- Recoñecer os timbres dos distintos instrumentos.
- Realizar audicións de obras de diferentes estilos musicais. Contextualización das mesmas.

Contidos

- Identificación auditiva dos sons do piano e as relacións entre eles.
- Desenvolvemento dunha actitude interpretativa crítica en función do estilo musical.
- Traballo da capacidade imitativa en función dos seus coñecementos da linguaxe musical.
- Diferenciación auditiva dos acordes maiores, menores, aumentados e diminuídos.
- Identificación dos acordes de I, II, IV e V pola súa relación harmónica.
- Práctica da cadencia rota e a semicadencia para o seu recoñecemento auditivo e diferenciación das perfectas e plagais.
- Interpretación en grupo mantendo coa audición activa un pulso común, un equilibrio sonoro axeitado e unha mesma intención no fraseo e na dirección musical.
- Traballo sistemático no recoñecemento auditivo dos timbres dos distintos instrumentos.
- Audición e contextualización de obras de diferentes estilos musicais. instrumentos.

4º GE

Obxectivos

- Identificar auditivamente os sons do piano e as relacións entre eles.
- Fomentar unha actitude crítica coa interpretación en función do estilo musical.
- Desenvolver a capacidade imitativa: conseguir identificar os sons en base á comprensión do coñecemento da linguaxe musical e saber reproducilos cantando e tocando.
- Recoñecer auditivamente os acordes maiores, menores, aumentados e diminuídos.
- Identificar pola súa relación harmónica todos os acordes.
- Diferenciar auditivamente todas as cadencias.
- Tocar mantendo unha audición activa do que os demais estean tocando, adaptándose así a un pulso común, a un equilibrio sonoro e a unha mesma intención no fraseo e na dirección musical.
- Recoñecer os timbres dos distintos instrumentos.
- Realizar audicións de obras de diferentes estilos musicais. Contextualización das mesmas.

Contidos

- Identificación auditiva dos sons do piano e as relacións entre eles.
- Desenvolvemento dunha actitude interpretativa crítica en función do estilo musical.
- Traballo da capacidade imitativa en función dos seus coñecementos da linguaxe musical.
- Diferenciación auditiva máis clara dos acordes maiores, menores, aumentados e diminuídos.
- Identificación de todos os acordes pola súa relación harmónica.
- Práctica de todas as cadencias para o seu recoñecemento auditivo e diferenciación.
- Interpretación en grupo mantendo coa audición activa un pulso común, un equilibrio sonoro axeitado e unha mesma intención no fraseo e na dirección musical.
- Traballo sistemático no recoñecemento auditivo dos timbres dos distintos
- Audición e contextualización de obras de diferentes estilos musicais.

ANEXOS

Probas de acceso

2º de Grao elemental. Acceso

- Os aspirantes deberán interpretar dous obras completas de libre elección podendo ser unha delas un estudo. No caso de que unha obra teña varios movementos, deberánse interpretar todos.
- Realización de unha proba de lectura a primeira vista, proposta polo tribunal.
- É obrigatorio a interpretación dunha das obras de memoria.
- Os aspirantes presentaranse ás probas con partituras orixinais.
- Ademais o aspirante achegará dous xogos de fotocopias para o tribunal.
- O aspirante deberá presentar no momento do exame o DNI ou documento acreditativo.
- Recórdase a todos os aspirantes que deben realizar tamén unha **proba de linguaxe musical**, debendo consultar para iso a programación propia da materia.

Lista orientativa de obras. (Aceptarase calquera outra obra de similar dificultade e estilo)

- O piano, Tchokov-Gemiu.
- Cadernos de Adriana, García Abril.
- Cantos de España, Nömar.
- Sete Xoguetes, Groba.
- 15 pezas Infantís, Durán.
- Meu primeiro libro de piano, Lemoine.
- Estudos Op.599, Czerny.
- Os cinco dedos, Czerny.
- Mkrokosmos Vol.1, a partir do nº 17, Bartok.
- Album da mocidade, Schumann.
- Metodo para piano, Bastien.
- Pequenos canons, Pozzoli.

Criterios de avaliación.

- Interpretar as obras empregando a medida, valance sonoro, articulación e fraseos adecuados ao seu contido.

- Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente, referente a fraseo, pedais e dinámica.
- Interpretar con seguridade, dominio técnico das dificultades técnicas, correcta posición ante o piano e control da situación, atendendo a calidade do son.

3º de Grao elemental. Acceso

- Os aspirantes deberán interpretar dous obras completas de libre elección podendo ser unha delas un estudo. No caso de que unha obra teña varios movementos, deberánse interpretar todos.
- Realización de unha proba de lectura a primeira vista, proposta polo tribunal.
- É obrigatorio a interpretación dunha das obras de memoria.
- Os aspirantes presentaranse ás probas con partituras orixinais.
- Ademais o aspirante achegará dous xogos de fotocopias para o tribunal.
- O aspirante deberá presentar no momento do exame o DNI ou documento acreditativo.
- Recórdase a todos os aspirantes que deben realizar tamén unha **proba de linguaxe musical**, debendo consultar para iso a programación propia da materia.

Lista orientativa de obras. (Aceptarase calquera outra obra de similar dificultade e estilo)

- Ana Magdalena Bach.
- Estudos Op. 150, Kohler.
- Estudos Op. 151, Kohler
- For Children, Bartok.
- Estudos, Burgmuller.
- Pezas infantís, Durán.
- Sete Xoguetes, Groba.
- Metodo Ruso, Nikolaiev.
- O piano, Tchovov-Gemiu.
- Album da mocidade, Schumann.
- Sonatinas de Diabelli, Clementi, Beethoven etc.
- Pezas para nenos, Kabalevski.

Criterios de avaliación.

- Interpretar as obras empregando a medida, valance sonoro, articulación e

fraseos adecuados ao seu contido.

- Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente, referente a fraseo, pedais e dinámica.
- Interpretar con seguridade, dominio técnico das dificultades técnicas, correcta posición ante o piano, control da situación, atendendo a calidade do son.

4º de Grao elemental. Acceso

- Os aspirantes deberán interpretar dous obras completas de libre elección podendo ser unha delas un estudo. No caso de que unha obra teña varios movementos, deberánse interpretar todos.
- Realización de unha proba de lectura a primeira vista, proposta polo tribunal.
- É obrigatorio a interpretación dunha das obras de memoria.
- Os aspirantes presentaranse ás probas con partituras orixinais.
- Ademais o aspirante achegará dous xogos de fotocopias para o tribunal.
- O aspirante deberá presentar no momento do exame o DNI ou documento acreditativo.
- Recórdase a todos os aspirantes que deben realizar tamén unha **proba de linguaxe musical**, debendo consultar para iso a programación propia da materia.

Lista orientativa de obras. (Aceptarase calquera outra obra de similar dificultade e estilo).

Obras didácticas:

- Estudos op. 100, Burgmuller.
- Estudos Op. 849, Czerny.
- Estudos Op.100, Bertini.
- Estudos Op. 37, Lemoine.

Obras barrocas:

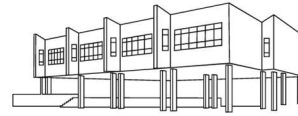
- Pequenos preludos, Bach.

Obras clásicas:

- Sonatinas de Beethoven, Diabelli, Clementi, etc.

Obras Románticas:

- Álbum de nenos, Tchaikowsky.
- Album da mocidade, Schumann
- Valses, Schubert.

Obras modernas:

- Pezas infantís; Shostakovich.
- Pezas infantís, Prokofiev.
- Pezas infantís, Casella.
- 5 dedos, Stravinsky.

Criterios de avaliación.

- Interpretar as obras empregando a medida, valance sonoro, articulación e fraseos adecuados ao seu contido.
- Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente, referente a fraseo, pedais e dinámica.
- Interpretar con seguridade, dominio técnico das dificultades técnicas, correcta posición ante o piano, atendendo a calidade do son.

1º de Grao profesional. Acceso

- Os aspirantes deberán interpretar tres obras completas de libre elección podendo ser unha delas un estudo. No caso de que unha obra teña varios movementos, deberáanse interpretar todos.
- É obrigatorio a interpretación dunha das obras de memoria.
- Os aspirantes presentaranse ás probas con partituras orixinais.
- Ademais o aspirante achegará dous xogos de fotocopias para o tribunal.
- O aspirante deberá presentar no momento do exame o DNI ou documento acreditativo.
- Recórdase a todos os aspirantes que deben realizar tamén unha **proba de linguaxe musical**, debendo consultar para iso a programación propia da materia.

Lista orientativa de obras. (Aceptárase calquera outra obra de similar dificultade e estilo).

Obras barrocas:

- Invencións a dúas voces Bach.
- Pequenas fugas BWV 952, 953, 961, Bach
- Preludos con fuguetta BWV. 902, 902a 899, 900, 895, Bach

Obras clásicas:

- Sonatinas de Diabelli, Clementi, Beethoven, Mozart...
- Sonatas, Haydn.

- Valses, Beethoven.

Obras románticas:

- Álbum da mocidade, Schumann.
- Romanzas sen palabras, Mendelssohn.
- Pezas líricas, Grieg.

Obras modernas:

- Mikrokosmos vol 3 nº 69, Bartok. Mikrokosmos vol. 4 nº 97, Bartok.
- Pezas infantís, Casella.
- For children, Bartok
- O pequeno negro, Debussy.

Criterios de avaliación.

Deberase mostrar unha suficiente madurez técnica e musical, que permita cursar os estudos de Grao Profesional de acordo cos seguintes criterios:

- Mostrar unha posición ante o piano correcta e estable, que permita controlar as dificultades mecánicas do instrumento.
- Demostrar un grao suficiente de dominio técnico que permita superar as dificultades do repertorio tendo en conta os seguintes elementos:

Igualdade e independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con paso de pulgar: escalas e arpexios. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes. Balance entre as mans.

- Mostrar un suficiente control da memoria.
- Interpretar as obras empregando a medida, balance sonoro, articulación e fraseos adecuados ao seu contido. Control do oído.
- Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente, referente a fraseo, pedais e dinámica.
- Interpretar con seguridade e control da situación, atendendo a calidade do son.

2º de Grao profesional. Acceso

- Os aspirantes deberán interpretar tres obras completas de libre elección podendo ser unha delas un estudo. No caso de que unha obra teña varios movementos, deberánse interpretar todos.

- É obrigatorio a interpretación dunha das obras de memoria.
- Os aspirantes presentaranse ás probas con partituras orixinais.
- Ademais o aspirante achegará dous xogos de fotocopias para o tribunal.
- O aspirante deberá presentar no momento do exame o DNI ou documento acreditativo.
- Recórdase a todos os aspirantes que deben realizar tamén unha **proba teórico-práctica** para valorar os coñecementos dos cursos anteriores, debendo consultar para iso as programacións das materias.

Lista orientativa de obras. (Aceptarase calquera outra obra de similar dificultade e estilo).

Obras barrocas:

- Invencións a dúas voces, Bach

Obras clásicas:

- Sonatina nº 1, Variacions, Sonatas, Escocesas de Beethoven.
- Sonatas, variacions, Rondos, Andantino KV. 236 de Mozart.
- Sonatas de Clementi.
- Sonatas de Haydn.

Obras románticas:

- Preludos de Chopin. (un).
- Mazurcas de Chopin.
- Pezas Op.72 de Mendelssohn.
- Romanzas sen palabras de Mendelssohn.
- Esceas de nenos Op. 15 de Schumann.

Obras modernas:

- Preludios Op. 34 de Shostakovich.
- Children`s Corner de Debussy.
- Follas de album de Albéniz.
- Danzas españolas de Granados.

Criterios de avaliación.

Deberase mostrar unha suficiente madurez técnica e musical, que permita cursar os estudos de Grao Profesional de acordo cos seguintes criterios:

- Mostrar unha posición ante o piano correcta, que permita controlar as dificultades

mecánicas do instrumento.

- Demostrar un grao suficiente de dominio técnico que permita superar as dificultades do repertorio tendo en conta os seguintes elementos :

Igualdade e independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con paso de pulgar: escalas e arpexios. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes e oitavas.

- Mostrar un suficiente control da memoria.
- Interpretar as obras empregando a medida, balance sonoro, articulación e fraseos adecuados ao seu contido.
- Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente, referente a fraseo, pedais e dinámica.
- Interpretar con seguridade e control da situación, atendendo a calidade do son.

3º de Grao profesional. Acceso

- Os aspirantes deberán interpretar tres obras completas de libre elección podendo ser unha delas un estudo. No caso de que unha obra teña varios movementos, deberánse interpretar todos.
- É obrigatorio a interpretación dunha das obras de memoria.
- Os aspirantes presentaranse ás probas con partituras orixinais.
- Ademais o aspirante achegará dous xogos de fotocopias para o tribunal.
- O aspirante deberá presentar no momento do exame o DNI ou documento acreditativo.
- Recórdase a todos os aspirantes que deben realizar tamén unha **proba teórico-práctica para valorar os coñecementos dos cursos anteriores, debendo consultar para iso as programacións das materias.**

Lista orientativa de obras. (Aceptarase calquera outra obra de similar dificultade e estilo).

Obras barrocas:

- Invencións a dúas ou tres voces, Bach.

Obras clásicas:

- Sonatas de Haydn.
- Sonatas, Variacións, Fantasía KV 397 de Mozart.

- Sonatas e Variacions de Beethoven
- Sonatas de Clementi.

Obras románticas:

- Mazurcas, Preludios, Nocturnos, Valses de Chopin.
- Momentos Musicais de Schubert.
- Romanzas sen palabras de Mendelssohn.

Obras modernas:

- Arabesca 1 de Debussy.
- Preludios de Debussy.
- Preludios Op.34 de Shostakovich.
- Danzas españolas de Granados.

Criterios de avaliación.

Deberase mostrar unha suficiente madurez técnica e musical, que permita cursar os estudos de Grao Profesional de acordo cos seguintes criterios:

- Mostrar unha posición ante o piano correcta, que permita controlar as dificultades mecánicas do instrumento.
- Demostrar un grao suficiente de dominio técnico que permita superar as dificultades do repertorio tendo en conta os seguintes elementos:

Igualdade e independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con paso de pulgar: escalas e arpexios. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes e oitavas.

- Mostrar un suficiente control da memoria
- Interpretar as obras empregando a medida, balance sonoro, articulación e fraseos adecuados ao seu contido.
- Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente, referente a fraseo, pedais e dinámica.
- Interpretar con seguridade e control da situación, atendendo a calidade do son.

4º de Grao profesional. Acceso

- Os aspirantes deberán interpretar tres obras completas de libre elección podendo ser unha delas un estudo. No caso de que unha obra teña varios movementos, deberáanse interpretar todos.

- É obrigatorio a interpretación dunha das obras de memoria.
- Os aspirantes presentaranse ás probas con partituras orixinais.
- Ademais o aspirante achegará dous xogos de fotocopias para o tribunal.
- O aspirante deberá presentar no momento do exame o DNI ou documento acreditativo.
- Recórdase a todos os aspirantes que deben realizar tamén unha **proba teórico-práctica** para valorar os coñecementos dos cursos anteriores, debendo consultar para iso as programacións das materias.

Lista orientativa de obras. (Aceptarase calquera outra obra de similar dificultade e estilo).

Obras barrocas:

- Invención a tres voces ou Clave ben temperado, Bach.

Obras clásicas:

- Sonatas, variacions de Mozart.
- Sonatas de Haydn.
- Sonatas, variacions de Beethoven.

Obras románticas:

- Valses, Nocturnos, Preludios de Chopin.
- Momentos Musicais de Schubert.
- Arabesca Op.18 de Schumann.

Obras modernas:

- Visions Fuxitivas de Prokofiev. (unha)
- Preludes de Debussy.
- Suite española de Albéniz.

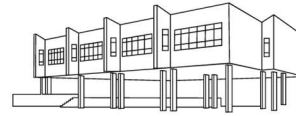
Criterios de avaliación.

Deberase mostrar unha suficiente madurez técnica e musical, que permita cursar os estudos de Grao Profesional de acordo cos seguintes criterios:

- Mostrar unha posición ante o piano correcta, que permita controlar as dificultades mecánicas do instrumento.
- Demostrar un grao suficiente de dominio técnico que permita superar a

dificultades do repertorio tendo en conta os seguintes elementos :

Igualdade e independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con

paso de pulgar: escalas e arpexios. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes e oitavas.

- Mostrar un suficiente control da memoria
- Interpretar as obras empregando a medida, balance sonoro, articulación e fraseos adecuados ao seu contido.
- Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente, referente a fraseo, pedais e dinámica.
- Interpretar con seguridade e control da situación, atendendo a calidade do son.

5º de Grao profesional. Acceso

- Os aspirantes deberán interpretar tres obras completas de libre elección podendo ser unha delas un estudo. No caso de que unha obra teña varios movementos, deberánse interpretar todos.
- É obrigatorio a interpretación dunha das obras de memoria.
- Os aspirantes presentaranse ás probas con partituras orixinais.
- Ademais o aspirante achegará dous xogos de fotocopias para o tribunal.
- O aspirante deberá presentar no momento do exame o DNI ou documento acreditativo.
- Recórdase a todos os aspirantes que deben realizar tamén unha **proba teórico-práctica para valorar os coñecementos dos cursos anteriores, debendo consultar para iso as programacións das materias.**

Lista orientativa de obras. (Aceptarase calquera outra obra de similar dificultade e estilo).

Obras barrocas:

- Clave ben temperado de Bach.

Obras clásicas:

- Sonatas, Variacions de Mozart.
- Sonatas de Haydn.
- Sonatas, Variacions de Beethoven.

Obras románticas:

- Impromptus Op.90 e Op. 142 de Schubert.
- Nocturnos de Chopin.

- Esceas do Bosque Op.82 de Schumann.

Obras Modernas:

- Contos da Avoa Op.31 de Prokofiev.
- Preludes de Rachmaninov.
- Danzas Xitanas de Turina.

Criterios de avaliación.

Deberase mostrar unha suficiente madurez técnica e musical, que permita cursar os estudos de Grao Profesional de acordo cos seguintes criterios:

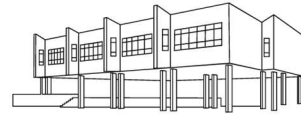
- Mostrar unha posición ante o piano correcta, que permita controlar as dificultades mecánicas do instrumento.
- Demostrar un grao suficiente de dominio técnico que permita superar as dificultades do repertorio tendo en conta os seguintes elementos :

Igualdade e independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con paso de pulgar: escalas e arpexios. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes e oitavas.

- Mostrar un suficiente control da memoria
- Interpretar as obras empregando a medida, balance sonoro, articulación e fraseos adecuados ao seu contido.
- Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente, referente a fraseo, pedais e dinámica.
- Interpretar con seguridade e control da situación, atendendo a calidade do son.

6º de Grao profesional. Acceso

- Os aspirantes deberán interpretar tres obras completas de libre elección podendo ser unha delas un estudo. No caso de que unha obra teña varios movementos, deberánse interpretar todos.
- É obrigatorio a interpretación dunha das obras de memoria.
- Os aspirantes presentaranse ás probas con partituras orixinais.
- Ademais o aspirante achegará dous xogos de fotocopias para o tribunal.
- O aspirante deberá presentar no momento do exame o DNI ou documento acreditativo.
- Recórdase a todos os aspirantes que deben realizar tamén unha **proba teórico-**

práctica para valorar os coñecementos dos cursos anteriores, debendo consultar para iso as programacións das materias.

Lista orientativa de obras. (Aceptárase calquera outra obra de similar dificultade e estilo).

Obras barrocas:

- Clave bien temperado, Suites, Toccatas de Bach.
- Suites de Händel.

Obras clásicas:

- Sonatas, variacions de Mozart.
- Sonatas de Haydn.
- Sonatas, variacions de Beethoven.

Obras románticas:

- Polonesas, Impromptus de Chopin.
- Pezas do Op.76 de Brahms.
- Una das Rapsodias Op.79 de Brahms.
- Papillons Op.2 de Schumann.

Obras modernas:

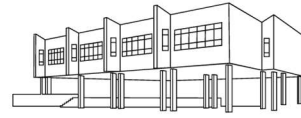
- Preludes de Debussy.
- Sonatina de Bartok
- Momentos Musicales, Preludios de Rachmaninov.
- Cancions e danzas de Mompou.
- Barcarolas de Faure.

Criterios de avaliación.

Deberase mostrar unha suficiente madurez técnica e musical, que permita cursar os estudos de Grao Profesional de acordo cos seguintes criterios:

- Mostrar unha posición ante o piano correcta, que permita controlar as dificultades mecánicas do instrumento.
- Demostrar un grao suficiente de dominio técnico que permita superar as dificultades do repertorio tendo en conta os seguintes elementos :

Igualdade e independencia de dedos. Coordinación entre ambas as mans. Pasaxes con paso de pulgar: escalas e arpexios. Técnica das notas dobres e xogo polifónico. Técnica

de extensión. Uso da muñeca, antebrazo e brazo: execución de acordes e oitavas.

- Mostrar un suficiente control da memoria.
- Interpretar as obras empregando a medida, balance sonoro, articulación e fraseos adecuados ao seu contido.
- Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente, referente a fraseo, pedais e dinámica.
- Interpretar con seguridade e control da situación, atendendo a calidade do son.

Criterios para a obtención do premio fin de grao

Revisada a orde do 10 de marzo de 2009 que regula os premios fin de grao, decídese que a proba correspondente a especialidade de Piano sexa a **interpretación de memoria de un recital de al menos 20 minutos** de duración, con obras elexidas libremente polos aspirantes. No caso de presentar Sonatas o Suites, estas deberán poder interpretarse **completas**. (O Tribunal resérvase o dereito de escoitar o programa completo ou só unha parte, dependendo da súa duración).

Criterios de avaliación:

Para a concesión do **premio fin de grao na especialidade de piano**, deberase demostrar un sobresaínte grao no dominio técnico e musical no repertorio presentado, de acordo cos parámetros seguintes:

- Utilizar o esforzo muscular con control e adecuación ás esixencias técnicas do repertorio executado e axeitado para iniciar estudos superiores.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva refinada no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a tipos de ataques, utilización dos pedais e control dinámico, fraseo, con especial énfase na calidade do son.
- Interpretar o repertorio con fluidez, seguridade e autocontrol en relación co uso da memoria.
- Resolver con autonomía e alto grao de virtuosismo os problemas técnicos que se presenten nas obras: independencia dos dedos, notas dobres, técnicas de muñeca, brazo e antebrazo, xogo polifónico, técnicas do paso do pulgar, etc
- Demostrar criterios interpretativos persoais e orixinais, cun alto grao de madurez artística, en coherencia cos diferentes estilos interpretados, e con fidelidade ao texto e ás convencións interpretativas da época.

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

CMUS
PROFESIONAL
DA CORUÑA

- Demostrar un notable grao de madurez para interpretar un repertorio pianístico como solista.
- Demostrar a capacidade real de realizar estudos de grao superior, e o talento para unha posible carreira musical como pianista profesional.